

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Kinderopvang

Versie 18 april 2024

Info & advies

Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555

of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	1
Kinderopvang: subsidies van Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin)	2
Winwinlening	6
Startlening	9
Cofinanciering	16
Impulskrediet, microkrediet voor ondernemers	23
Transitiepremie voor zelfstandigen	26
Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies	30
Individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO)	35
Structurele vermindering	37
Doelgroepvermindering eerste aanwervingen-Federaal	39
Doelgroepvermindering voor oudere werknemers-Vlaanderen	42
Belastingvrijstelling voor bijkomend personeel met een laag loon	46
Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen	48
Investeringsaftrek	51
Vrijstelling van belastingvermeerdering voor startende ondernemingen (bij onvoldoende voorafbetalingen)	62
Bijlagen	65

Voorwoord

Subsidiegids kinderopvang

Ondernemen in de kinderopvang impliceert naast de passie voor het werken met kinderen ook een zakelijke kant. Nieuwe uitdagingen gaan immers vaak gepaard met een zoektocht naar financiële middelen.

Om je als ondernemer te ondersteunen in de zoektocht naar beschikbare overheidsmaatregelen, stelden we deze subsidiegids samen. Je vindt hier een overzicht van maatregelen die nuttig kunnen zijn bij o.a. de start van jouw onderneming, het volgen van opleidingen, het inwinnen van advies of de financiering van projecten. In deze publicatie geven we een overzicht van de steunmogelijkheden van Kind en Gezin, de tewerkstellingsmaatregelen en financieringsmogelijkheden.

Naast de traditionele banklening zijn de Winwinlening en de achtergestelde leningen van PMV en Hefboom alternatieven voor het financieren van jouw onderneming of project.

De kmo-portefeuille biedt financiële ondersteuning bij het volgen van opleidingen, het inwinnen van extern advies of het toetsen van de haalbaarheid van een nieuw project (indien je reeds over een ondernemingsnummer beschikt).

In de kinderopvang kunnen meerdere personen op zelfstandige basis samenwerken of kunnen kinderbegeleiders met een werknemersstatuut tewerkgesteld worden. Er zijn heel wat verschillen, zowel op financieel vlak als op vlak van flexibiliteit en organisatie. Als iemand zich als zelfstandige registreert maar in werkelijkheid onder het gezag van een werkgever werkt, gaat het over schijnzelfstandigheid. Wanneer de sociale inspectie dit vaststelt, kan dit zware gevolgen hebben voor de werkgever. Bekijk hieromtrent de info op www.kindengezin.be - [sociaal statuut](#). We geven je in deze context de meest relevante tewerkstellingsmaatregelen waarvan gebruik kan gemaakt worden bij de aanwerving van een werknemer.

Elke kinderbegeleider en elke verantwoordelijke in de kinderopvang moet tegen 1 april 2024 kwalificaties hebben. Men kan dit op verschillende manieren aantonen: via een diploma, een ervaringsbewijs of via een attest van verworven competenties. Er bestaan zowel opleidingen in het secundair, hoger als in het volwassenonderwijs. Meer informatie kan je terugvinden op www.kindengezin.be - [kwalificatievereisten en opleiding](#).

Deze brochure bevat slechts een selectie van maatregelen. Een uitgebreid overzicht is te vinden in de thematische Subsidiegidsen van VLAIO.

Informeer ook steeds bij provincies, steden en gemeenten naar subsidiemogelijkheden!

Deze brochures worden via de [Subsidedatabank](http://vlaio.be/subsidedatabank), vlaio.be/subsidedatabank, automatisch bijgewerkt wanneer de informatie in de Subsidedatabank wordt aangepast. Zo beschik je op elk moment over de meest actuele brochures.

Of je kan via de [nieuwsbrief van de Subsidedatabank](#) op de hoogte blijven van alle aanpassingen aan de steunmaatregelen (zie homepage vlaio.be/subsidedatabank).

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kan je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Kinderopvang: subsidies van Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin)

Laatst gewijzigd op 23 jan 2023

Wat houdt de maatregel in

Het Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin) voorziet voor de opvang van baby's en peuters een subsidiesysteem met verschillende trappen. Per trede zijn er bijkomende voorwaarden waaraan de kinderopvang moet voldoen. Naast de subsidies opgenomen in het trappensysteem zijn ook nog subsidies voor inclusieve opvang en subsidies voor ruimere openingsmomenten en dringende kinderopvang in groepsopvang mogelijk.

De Vlaamse Regering neemt maatregelen om de impact te beperken bij gezinnen wiens baby of peuter opgevangen wordt in een opvang waarvan de vergunning door Opgroeien is opgeheven of geschorst en hierdoor in de onmiddellijke omgeving geen alternatieve opvangplaats vinden. Deze maatregelen zijn ook van toepassing wanneer de organisator de opvang stopzet omwille van overmacht of faillissement. Meer informatie kan je terugvinden in de rubriek '[Subsidie voor tijdelijke vervangcapaciteit](#)'.

Wat komt in aanmerking

Baby's en peuters

De subsidies zijn gekoppeld aan opdrachten en voorwaarden. Elke organisator van kinderopvang die deze opdrachten opneemt en aan de voorwaarden voldoet, komt in principe in aanmerking voor de subsidie. Meer info in dit document op de website van Kind en Gezin: [Subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters](#)

De basissubsidie, de subsidie voor inkomenstarief en de plussubsidie werken zoals een trap. Wie de subsidies van een hogere trede krijgt, krijgt ook de subsidies van de lagere trede(s) en moet ook aan de voorwaarden voor die lagere trede(s) voldoen.

Trap 1	Trap 2	Trap 3
		Plussubsidie
	Subsidie voor inkomenstarief	Subsidie voor inkomenstarief
Basissubsidie	Basissubsidie	Basissubsidie

De basissubsidie kan aangevraagd worden voor kinderopvang met:

- een vergunning en dus voldoet aan de [vergunningsvoorwaarden](#);
- minstens 220 openingdagen (voor gezinsopvang met maar 1 locatie zijn dit minstens 180 dagen);
- actieve kennis van het Nederlands voor alle kinderbegeleiders.

De subsidie voor inkomenstarief is mogelijk voor kinderopvang waar:

- gezinnen een prijs betalen op basis van het inkomen;
- kinderen van bepaalde gezinnen voorrang krijgen en, samen met kwetsbare gezinnen, minstens 20% van de opgevangen kinderen uitmaken.

De plussubsidie is mogelijk voor kinderopvang:

- die kwetsbare gezinnen ondersteunt;
- waar kinderen van deze gezinnen voorrang krijgen en minstens 30% van de opgevangen kinderen uitmaken.

Naast deze subsidies opgenomen in het trappensysteem zijn ook nog volgende subsidies mogelijk:

De subsidie voor **inclusieve opvang** is voor opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte samen met kinderen zonder specifieke zorgbehoefte. Zowel individuele inclusieve opvang (vergunning volstaat) als structurele inclusieve opvang (minstens subsidie voor inkomenstarief nodig) is mogelijk, evenals een subsidie voor een Centrum voor Inclusieve opvang.

De subsidie **flexibele gezinsopvang** is bedoeld voor kinderopvang op atypische openingsmomenten in een gezinsopvang. Ze geldt ook voor samenwerkende aangesloten onthaalouders. De organisator heeft een subsidie inkomenstarief.

De subsidie voor **ruimere openingsmomenten in groepsopvang (ROM)**: deze subsidie is voor kinderopvang op atypische openingsmomenten in groepsopvang. De organisator heeft minstens een basissubsidie.

De subsidie voor **dringende kinderopvang in groepsopvang (DOP)**: dit is een subsidie voor de groepsopvang om een plaats vrij te houden voor een gezin dat binnen de maand behoefte heeft aan kinderopvang. De organisator heeft minstens een subsidie voor inkomenstarief.

Schoolkinderen

Lokale besturen krijgen de regierol rond 'buitenschoolse opvang en activiteiten', afgekort BOA, in handen. Als je opvang voor kleuters en/of lagere schoolkinderen organiseert of wil organiseren, ben je een belangrijke partner in dit verhaal. Tot 31 december 2025 loopt er een overgangstermijn. Tijdens deze overgangstermijn behouden organisatoren van buitenschoolse opvang met een subsidie van Opgroeien, deze subsidie. Deze worden **transitiesubsidies** genoemd. Na afloop van de overgangstermijn, op 1 januari 2026, worden deze subsidies stopgezet. Vanaf dat moment zullen lokale besturen kleuteropvang subsidiëren, binnen het lokaal beleid rond buitenschoolse opvang en activiteiten. Voor meer info zie [Opgroeien < buitenschoolse opvang en activiteiten < organisator buitenschoolse opvang](#)

Wie komt in aanmerking

In trap 0 zitten alle initiatieven die geen enkele subsidie van Opgroeien ontvangen (tenzij eventueel de subsidie voor individuele inclusieve opvang). Wie in trap 1 zit, krijgt een basissubsidie. In trap 2 komt daar nog de subsidie voor inkomenstarief bij en in trap 3 de plussubsidie.

Wie tot een bepaalde trap behoort, krijgt ook de subsidie van de lagere trappen.

Daarenboven kan ook de subsidie voor individuele inclusieve opvang aangevraagd worden, indien aan de voorwaarden wordt voldaan.

Hou er rekening mee dat je niet automatisch recht hebt op subsidies. Wanneer de Vlaamse regering budget voor bijkomende gesubsidieerde plaatsen vrijgeeft, zal het agentschap Opgroeien een oproep doen. De plaatsen worden verdeeld op basis van programmatieregels die bij die oproep bekend gemaakt worden. Als er onvoldoende budget is om iedereen een subsidie te geven, worden de nieuwe middelen ingezet in regio's waar de nood het hoogst is. Ze worden volgens een spreidingsleutel en vooraf bepaalde criteria verdeeld.

Omvang steun

De bedragen verschillen naargelang:

- groepsopvang of gezinsopvang (< 9 kinderen), gezien de verscheidenheid in de kostenstructuur;
- de eventuele overgangsregelingen (vanaf 2023 krijgt elke opvang met subsidie inkomenstarief het hoogste tarief 2A), voor meer info zie [professionelen > kinderopvang > subsidies en financieel > subsidies inkomenstarief en IKT mix](#).

De organisator ontvangt elk kwartaal een voorschot. Na het kalenderjaar komt er een afrekening. Een rechtzetting is mogelijk als de berekening gebeurde op basis van foutieve gegevens.

De bedragen voor de basissubsidie, de plussubsidie en de subsidie voor structurele inclusieve opvang bestaan uit een vast bedrag per gesubsidieerde kinderopvangplaats per jaar.

De bedragen voor de subsidie inkomenstarief bestaat uit twee delen, een gedeelte is gelinkt aan de geleverde kinderopvangprestaties, een gedeelte is gelinkt aan de gemiddelde leeftijd van de kinderbegeleiders.

De subsidie voor individuele inclusieve opvang wordt verstrekt per dag dat het kindje met een specifieke zorgbehoefte opgevangen wordt.

Meer info omtrent de subsidievoorwaarden en de berekening van de subsidies in dit document op de website van Kind en Gezin: [Subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters](#).

Voor een overzicht van de subsidiebedragen zie [professionelen > kinderopvang > subsidies en financieel > overzicht van de subsidies en bedragen](#).

Aanvraagprocedure

De aanvraag om toe te treden tot trap 1, 2 of 3 van het subsidiesysteem is enkel mogelijk wanneer de Vlaamse Regering daarvoor een oproep lanceert en je aan bepaalde voorwaarden voldoet. De beschikbare middelen zullen dan verdeeld worden tussen de aanvragers aan de hand van programmatiecriteria. Er zal m.a.w. een afweging gemaakt worden tussen de vraag in de gemeente of de regio en het reeds beschikbare aanbod. Met deze middelen kunnen zowel volledig nieuwe plaatsen als overgangen van plaatsen van een lagere naar een hogere subsidietrap worden gecreëerd.

Ook de subsidie voor ruimere openingsmomenten en voor dringende kinderopvang in groepsopvang wordt toegekend op programmatiebasis. Voor de creatie van structurele inclusieve opvangplaatsen zal het agentschap Opgroeien een oproep lanceren indien de Vlaamse Regering hiervoor de nodige financiële middelen ter beschikking stelt. Om op de hoogte te blijven van eventuele oproepen kan je de nieuwsbrief en/of de website van Kind en Gezin raadplegen: www.kindengezin.be.

De aanvraag van een subsidie voor individuele inclusieve kinderopvang wordt ingediend, per opgevangen kind met specifieke zorgbehoefte, via het aanvraagformulier van Kind en Gezin.

Subsidie voor tijdelijke vervangcapaciteit

Organisatoren die een toestemming hebben en aan de voorwaarden voldoen, kunnen een subsidie krijgen voor de realisatie van tijdelijke vervangcapaciteit. De lokale besturen en lokale loketten nemen hierin een coördinerende rol op en vragen toestemming aan Opgroeien. Het besluit is van toepassing vanaf 1 september 2022 tot en met 31 december 2024.

Organisatoren krijgen een subsidie voor de opvang tijdelijke vervangcapaciteit van 70 euro per opgevangen kind per volle opvangdag en 42 euro per halve opvangdag. De subsidie wordt verminderd met het bedrag dat aan de gezinnen wordt gefactureerd. De subsidie wordt maandelijks toegekend voor de periode waarvoor je toestemming hebt ontvangen.

Meer info kan je raadplegen op [professionelen > kinderopvang > organisatie en administratie > procedures en formulieren > subsidie voor tijdelijke vervangcapaciteit](#)

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor meer informatie over bedragen en voorwaarden kan je terecht op de website of bij de "Kind en Gezin-Lijn".

Kind & Gezin

Afdeling Kinderopvang

Hallepoortlaan 27

1060 Brussel

België

T 078 150 100

info@kindengezin.be

www.kindengezin.be

Winwinlening

Laatst gewijzigd op 2 feb 2024

Wat houdt de maatregel in

Met de Winwinlening van PMV moedigt de Vlaamse overheid particulieren aan om een achtergestelde lening te verstrekken aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Een particulier kan tot € 75.000 lenen aan een Vlaamse kmo gedurende een looptijd van 5 tot 10 jaar. De kredietgever krijgt hiervoor een jaarlijks belastingkrediet van 2,5% op het openstaande kapitaal van de Winwinlening. Indien de kredietnemer niet kan terugbetalen, kan de kredietgever daarnaast 30% van het verschuldigde bedrag terugkrijgen via een eenmalig belastingkrediet. Een kmo kan tot een bedrag van € 300.000 Winwinleningen aangaan, met een maximum van € 75.000 per kredietgever.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Een Winwinlening kan gecombineerd worden met het [Vriendenaandeel](#) tot een plafond van € 75.000 (voor de kredietgever) en € 300.000 (voor de kredietnemer).

De wettelijke intrestvoet voor 2024 is 5,75%. Daardoor mag de rente van een winwinlening afgesloten in 2024 liggen tussen 2,875% en 5,75%.

Wie komt in aanmerking

Als kredietnemer

Als kredietnemer komen alle kmo's (ook zelfstandigen en vrije beroepers) met een economische activiteit die in Vlaanderen gevestigd zijn in aanmerking, ook binnen de sector van de sociale economie. Deze kmo's moeten voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- met minder dan 250 werknemers;
- jaaromzet niet hoger dan € 50 miljoen en/of balanstotaal niet hoger dan € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheids criterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winsttoegmerk, is wel toegestaan..

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

Een exploitatiezetel dient in Vlaanderen gelegen te zijn.

Vzw's zijn ook toegelaten indien deze een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden. Ook activiteiten binnen de sociale economie passen hierin.

Heb je een ondernemingsnummer hebt en ben je aangesloten bent bij een sociale kas voor zelfstandigen, dan kan je ook in bijberoep van een Winwinlening genieten.

Als kredietgever

Op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, moet de kredietgever voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kredietgever moet een natuurlijk persoon zijn die deze lening afsluit buiten het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten;
- deze natuurlijke persoon woont in het Vlaamse Gewest of moet er gelokaliseerd zijn voor de personenbelasting;
- deze natuurlijke persoon mag geen werknemer zijn van de kredietnemer;
- als de kredietnemer een zelfstandige is, dan kan de kredietgever niet de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietnemer zijn;

- als de kredietnemer een rechtspersoon is, kan de kredietgever noch de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietgever, benoemd zijn of optreden als bestuurder, zaakvoerder of in een vergelijkbaar mandaat binnen die rechtspersoon;
- als de kredietnemer een vennootschap is, kan de kredietgever noch de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietgever rechtstreeks of onrechtstreeks houder zijn van:
 - 1. meer dan 5% van de aandelen of de stemrechten van deze vennootschap;
 - 2. rechten of effecten waarvan de uitoefening, omwisseling of conversie de overschrijding van die drempel van 5% (vermeld in punt 1.), tot gevolg zou hebben.

Gedurende de hele looptijd van de Winwinlening mag de kredietgever geen kredietnemer zijn bij een andere Winwinlening.

Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscaal voordeel voor de kredietgever bestaat uit:

- Een jaarlijks belastingkrediet voor de hele looptijd van de lening:
 - Als berekeningsbasis wordt het rekenkundig gemiddelde genomen van alle uitgeleende bedragen op 1 januari en op 31 december van het belastbare tijdperk, met een maximum van € 75.000 per belastingplichtige;
 - het belastingkrediet bedraagt 2,5% van de berekeningsbasis (wat neerkomt op een belastingkrediet van maximum € 1.875 per jaar).
- De mogelijkheid tot een eenmalig belastingkrediet van 30%* van het openstaand kapitaal van de lening dat definitief is verloren gegaan als:
 - de kredietnemer tijdens of binnen maximaal zes maanden na de looptijd van de Winwinlening failliet gaat of als hij zich bevindt in staat van kennelijk onvermogen (= betalingsachterstand van minimum drie maanden) of vrijwillige of gedwongen ontbinding of vereffening;
 - en als de kredietnemer ten gevolge daarvan een deel of het geheel van de Winwinlening niet kan terugbetalen;
 - en als de kredietgever de Winwinlening opeisbaar heeft gesteld.

Voorwaarden

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden, met een vaste looptijd van 5 tot 10 jaar;
- je kan kiezen tussen verschillende aflossingsmogelijkheden:
 - terugbetaling in één keer op de eindvervaldag;
 - maandelijkse, driemaandelijke, zesmaandelijke of jaarlijkse aflossingen (er is een simulatie mogelijk op de website);
 - een eenmalige vervroegde terugbetaling van het volledige openstaande saldo is eveneens mogelijk (dit moet worden voorzien in de akte);
- De begindatum van de lening valt het best op de dag van de terbeschikkingstelling van de gelden aan de kredietnemer, nooit ervoor;
- het totale openstaande bedrag, in hoofdsom, dat een kredietgever in het kader van één of meer Winwinleningen aan één of meer kredietnemers kan uitlenen, kan ten hoogste € 75.000 bedragen;
- het totale openstaande bedrag, in hoofdsom, dat één kredietnemer in het kader van verschillende Winwinleningen kan ontlenen van verschillende kredietgevers, kan ten hoogste € 300.000 bedragen;
- de rentevoet is gebaseerd op de wettelijke rentevoet die van kracht is op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt:
 - de rentevoet bedraagt maximum deze wettelijke rentevoet en minimum de helft van diezelfde rentevoet;
 - deze rentevoet wordt elk jaar in januari bekend gemaakt;
 - een Winwinlening afgesloten in 2024 moet zich situeren tussen 2,875% en 5,75%;
 - deze rentevoet is vast en is een bruto-rentevoet (hierop is roerende voorheffing verschuldigd).

- Winwinleningen kunnen gecombineerd worden met Vriendenaandelen tot een plafond van € 75.000 (voor de Vriendenaandeelhouder-kredietgever) en € 300.000 (voor de emittent-kredietnemer).

Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet je opmaken op basis van een model van de akte en de aflossingstabel die beschikbaar zijn op de website pmv.eu/product/winwinlening (zie Aanvragen).

De akte en aflossingstabel worden in drievoud afgedrukt en ondertekend, waarvan één bestemd is voor de kredietgever, één voor de kredietnemer en één binnen de 3 maanden moet worden bezorgd aan PMV.

De ondertekende akte en de aflossingstabel verstuur je bij voorkeur digitaal naar winwinlening@pmv.eu. Indien je niet in de mogelijkheid bent om de documenten digitaal over te maken kunnen ze verstuurd worden naar: Winwinlening, Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel.

Een Winwinlening kan door PMV niet worden geregistreerd indien de getekende akte en aflossingstabel niet worden overgemaakt.

Na ontvangst van de gehandtekte akte en aflossingstabel duurt het ongeveer tien werkdagen alvorens de kredietgever de registratiebrief van PMV ontvangt die als fiscaal attest dienst doet en dus ter beschikking van de fiscale controle moet worden gehouden.

De voortzetting en het behoud van de Winwinlening kan bewezen worden door de voorlegging van de bankrekeninguittreksels waarop de ontvangen intresten van de Winwinlening staan.

De kredietnemer is verplicht de roerende voorheffing, berekend tegen het correcte tarief, in te houden op de verschuldigde interesten. Die voorheffing dient binnen de 15 dagen na de vervaldag opgenomen te worden in een aangifte roerende voorheffing en gestort aan de dienst Roerende Voorheffing van het belastingkantoor, gebruik makend van formulier 273 (Aangifte in de Roerende Voorheffing Inkomsten van Roerende Goederen en Kapitalen).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over o.m. de belastingaangifte, de betaling van de roerende voorheffing, wat bij overlijden kredietgever, wat bij stopzetting van de activiteit, overgang van eenmanszaak naar vennootschap, enz... kan je terugvinden in de rubriek "Veel gestelde vragen over de Winwinlening" op de website pmv.eu/product/winwinlening.

PMV

Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
België

T 02 229 52 77

winwinlening@pmv.eu

pmv.eu/product/winwinlening

Audrey De Pauw

Startlening

Laatst gewijzigd op 4 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

De Startlening van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening voor alle starters (werkzoekenden én anderen) die nog niet of gedurende hoogstens 4 jaar actief zijn (als zelfstandige) in hoofdberoep. Er kan tot maximum € 100.000 geleend worden. De lening heeft een looptijd van 3 tot 10 jaar en de rentevoet bedraagt 3,5% per jaar.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Sinds 1 oktober heeft PMV de rente voor haar standaardleningen met 0,5% verhoogd. Voor de Startlening steeg de basisrente van 3 naar 3,5%. De rentestijging is ingegaan voor aanvragen sinds 1 oktober 2023. Meer informatie in het nieuwsbericht [PMV verhoogt rente voor standaardleningen](#).

Wie komt in aanmerking

Starters in hoofdberoep (<4 jaar)

De Startlening is bestemd voor alle starters, zowel natuurlijke personen (eenmanszaken) als rechtspersonen (vennootschappen):

- De starter oefent zijn zelfstandige activiteit nog niet langer uit dan 4 jaar in hoofdberoep. Als natuurlijke persoon, betekent dit dat je ofwel nog nooit hebt gewerkt als zelfstandige in hoofdberoep, ofwel je huidige zelfstandige activiteit ten hoogste 4 jaar uitoefent. Hetzelfde geldt voor een rechtspersoon, waarbij er rekening wordt gehouden met de voorgeschiedenis van de vennoten.
- Een ondernemer die in het verleden zelfstandige was in hoofdberoep en na een onderbreking van significante duur (in principe 2 jaar als loontrekkende, werkloze ...) een nieuwe zelfstandige activiteit, al dan niet verschillend van de vroegere activiteit als zelfstandige, wil opstarten, kan in principe een Startlening aanvragen.
- Een ondernemer die reeds langer dan 4 jaar gevestigd is als zelfstandige in hoofdberoep en zich heroriënteert door te starten met een nieuwe activiteit, wordt als starter beschouwd op voorwaarde dat de nieuwe activiteit substantieel verschillend is van de vorige en zich in een andere sector bevindt.
- Als stagiair in het kader van de uitoefening van een vrij beroep kom je enkel in aanmerking bij de vestiging als zelfstandige in hoofdberoep.
- Student-zelfstandige (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)) is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor een Startlening.
- Indien je als starter een 'geldig attest Startlening' kan voorleggen, gelden er specifieke voorwaarden en extra's: dit is ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert 3 maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een inschakelingsuitkering of leefloon (zie rubriek [Werkzoekenden met geldig attest Startlening](#)).

Om in aanmerking te komen voor een Startlening moet je zelf je activiteit of onderneming uitbaten. Indien er een vennootschap wordt opgericht, moet je in principe meerderheidsaandeelhouder zijn en het dagelijkse beheer waarnemen. Hiervan kan soms worden afgeweken (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria in de [handleiding van de Startlening](#)).

De Startlening wordt verstrekt aan natuurlijke en/of rechtspersonen in het kader van de financiering van investeringen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of van activiteiten van een in het Vlaamse Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming. Om voor financiering in aanmerking te komen, dienen deze activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen te hebben.

Vzw's komen in aanmerking voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Als je leent bij PMV, moet je beantwoorden aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 voltijds equivalenten;
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- de onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Aan deze criteria moet voldaan zijn op het moment van de aanvraag voor tussenkomst bij PMV-Standaardleningen, dan wel bij de start van de activiteiten (starter).

De onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

In moeilijkheden

Een aanvraag is niet ontvankelijk als deze wordt ingediend door:

- een natuurlijke persoon die betrokken is als gefailleerde bij een niet-afgesloten faillissement of die in het kader van een eerder faillissement niet verschoonbaar verklaard werd. Dit geldt ook voor een rechtspersoon wanneer de drager van het project betrokken is in een niet-afgesloten faillissement als gefailleerde of als bestuurder van een rechtspersoon die zich in staat van faillissement bevindt.
- een begunstigde in moeilijkheden: de begunstigde/economische drager (natuurlijk persoon of rechtspersoon) waartegen een collectieve insolventieprocedure loopt of die voldoet aan de criteria om, op verzoek van zijn schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen, komt niet in aanmerking voor financiering door PMV-Standaardleningen.

Uitgesloten

Komen niet in aanmerking:

- natuurlijke personen die zich vestigen in bijberoep of het statuut van meewerkende echtgenoot/echtgenote aannemen
- natuurlijke personen, die gebruik maken van het voordeel van het traject "Springplank naar Zelfstandige", tenzij de betrokken persoon/personen zich vestigt/vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

Bekijk alle voorwaarden in de [handleiding van de Startlening](#) (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria).

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de omzet uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de omzet uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

De Startlening is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan 3 maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van het onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. PMV komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk en) al dan niet beroepsmatig wordt verhuurd. Bedrijvencentra die bepaalde logistieke diensten voorzien komen wel in aanmerking.

Overnamefinanciering

Je kan met de Startlening ook de overname van een (deel van een) handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet de overnemer het dagelijks beheer uitoefenen.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan 3 maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvencentra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van rollend materieel bestemd voor goederenvervoer over de weg voor derden;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de lening is gelijk aan het kleinste van volgende bedragen:

- 4 maal de eigen inbreng;
- € 100.000.

Het minimumbedrag van een startlening is € 5.000.

Eigen inbreng

De eigen inbreng is het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Ook een [Winwinlening](#) komt in aanmerking als (gedeeltelijke) eigen inbreng, indien deze geen tussentijdse aflossingen omvat (bulletkrediet), deze afkomstig is van een familielid tot de tweede graad en deze worden achtergesteld aan de terugbetaling van de Startlening.

Een inbreng in natura kan aanvaard worden, mits de activa met eigen middelen verworven werden maximaal 6 maanden voor de ontvangst van de aanvraag van de startlening bij PMV. Deze investeringen moeten voldoende gedocumenteerd zijn.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk 6 maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Indien de aanvrager over een geldig attest Startlening beschikt mag maximum € 10.000 van de eigen inbreng geleend worden: via een lening bij een bank of een microkredietinstelling (zie ook [Impulskrediet](#) en [Microkredieten van microStart](#)). Dus hier mag de eigen inbreng voor het gedeelte van de gevraagde Startlening dat € 40.000 te boven gaat, niet ontleend worden, al kan voor een Winwinlening een uitzondering gemaakt worden.

Voor vennootschappen kan de eigen inbreng zowel onder de vorm van kapitaal als onder de vorm van achtergestelde aandeelhoudersleningen gerealiseerd worden. Vennootschappen kunnen de eigen inbreng (gedeeltelijk) met een inbreng in natura realiseren.

Looptijd

De duur van de lening is minimaal 3 en maximaal 10 jaar.

Interestvoet

De interestvoet is vast en bedraagt momenteel 3,5% per jaar.

Opname

Je beschikt over een periode van 1 jaar te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van de leningsaanvraag door PMV om de lening op te nemen. Op aanvraag kan de opnametermijn verlengd worden met maximaal 6 maanden (12 maanden voor nieuwbouw). PMV-Standaardleningen kan in concrete situaties uitzonderingen toestaan.

Terugbetaling

Intrestbetalingen en terugbetalingen van kapitaal gebeuren uitsluitend op maandelijkse basis en op basis van vaste mensualiteiten (variabel kapitaal en degressieve intresten). In uitzonderlijke gevallen en mits motivering kan betaling op driemaandelijke basis voorzien worden.

Tijdens het eerste jaar betaal je ook enkel de intresten terug. Mits gemotiveerde aanvraag kan je dit verlengen tot 2 jaar, of ervan afzien, en het kapitaal ook al vanaf het eerste jaar terugbetalen.

De terugbetaling van het kapitaal start na afloop van de vrijstellingsperiode voor kapitaalsaflossing. De eventuele vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergesteld karakter van de Startlening kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een

uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Startlening is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een startlening (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - 3,5\%) + 10\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Startlening.

Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Cumulatie

De Startlening kan enkel worden gecumuleerd met een [Cofinanciering](#) indien de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Wie reeds een financiering heeft lopen bij LRM kan niet in aanmerking komen voor een financiering van PMV-Standaardleningen. Desgevallend dient de lening van LRM integraal terugbetaald te zijn vooraleer PMV-Standaardleningen haar krediet kan toekennen/uitbetalen.

Werkzoekenden met geldig attest Startlening

Indien je als werkzoekende een geldig attest Startlening kan voorleggen kan je genieten van bepaalde extra's. Je bent dan ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert 3 maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een leefloon (de volledige definitie kan je terugvinden bij 1.1 Natuurlijk persoon met attest Startlening in de [handleiding van de Startlening](#)):

- de looptijd van je lening als werkzoekende bedraagt minimum 5 jaar;
- PMV vraagt geen waarborgen als je werkzoekende bent;
- de eigen inbreng mag geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden met leningen voor maximaal € 10.000;
- je behoudt het recht op werkloosheidsuitkering bij stopzetting voor om het even welke reden binnen de 15 jaar volgend op de start van de zelfstandige activiteit;
- indien de zaak of onderneming wordt stopgezet, dan kan zelfs een schuld tot € 40.000 worden kwijtgescholden. Je moet hiertoe als kredietnemer het bewijs van gebrek aan leefbaarheid van de activiteit leveren binnen drie maanden na de stopzetting;
- In alle andere gevallen van stopzetting moet je het bedrag van de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige maatregelen nemen om de invordering te bewerkstelligen.

Een geldig attest Startlening kan je bekomen bij:

- de RVA (levert het attest vanaf de eerste dag dat je volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent);
- de VDAB (levert het attest aan de niet-werkende werkzoekende die sinds ten minste 3 maanden ingeschreven is bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling);
- het OCMW (levert het attest voor de begunstigde van een leefloon).

Aanvraagprocedure

Een Startlening kan je aanvragen via aanbrengrers waarmee PMV samenwerkt:

- Kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda & C°](#); [Beobank](#); [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [ING Belgium](#); [KBC Bank](#) en [Fintro](#);
- Verschaffers van microkredieten: [Hefboom](#), [microStart](#);
- Business Angels Netwerken: [BAN Flanders](#) en [The Harbour](#);
- Andere aanbrengrers: The Birdhouse, Meesters Accountants, SBB Accountants & Adviseurs, Lambregts & Robben Accountants Adviseurs; Horeca Partners; Vandelanotte Accountancy; Moore; Titeca Accountancy.; Resolvus; Voka; Unizo; Starterslabo; Aslan Consulting; Stebo (Starterslabo Limburg). Vermits de contactpersonen voor deze categorie verschillend kunnen zijn per provincie verwijzen we je voor meer informatie naar de website van pmvz.eu/product/startlening (rubriek Aanbrengrers).

Rechtstreeks indienen bij PMV is eveneens mogelijk via de online applicatie.

Het volgen van een begeleidingsprogramma voor en na opstart van de activiteit in het kader van een door VLAIO ondersteund traject wordt aanbevolen. Je kan deze begeleidingstrajecten terugvinden op www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/expertisedatabank.

Bekijk ook de [checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen](#) op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

De partner/aanbrengrer of aanvrager (bij rechtstreekse indiening) krijgt per post of mail een ontvangstmelding.

Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de partner/aanbrengrer of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een kredietvoorstel. Deze goedkeuring wordt per post of per mail uiterlijk de eerste dag volgend op de beslissing van het Kredietcomité meegedeeld aan de partner/aanbrengrer of aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Indien jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een bericht met de motivatie en de verschillende weigeringspunten.

Bij weigering of niet-ontvankelijkheid kan je jouw aanvraag opnieuw indienen met bijkomende informatie en/of grondige toelichting die de elementen van weigering of niet-ontvankelijkheid weerleggen. Ook een herwerkt ondernemingsplan kan hierbij nuttig zijn.

Indien het Kredietcomité jouw aanvraag opnieuw weigert of opnieuw niet ontvankelijk verklaart, dan geldt deze beslissing als definitief en kan de aanvraag niet opnieuw worden ingediend.

Onrealistische dossiers worden meteen definitief geweigerd.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner/aanbrenger waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten (zie www.pmv.eu/product/startlening - rubriek Aanbrengers).

Meer informatie kan je ook terugvinden in de [handleiding](#) (definitie starter, eigen inbreng ,enz) op de website van PMV.

PMV

Oude Graanmarkt 63

1000 Brussel

België

T 02 229 53 10

pmv.eu/product/startlening

Tom De Keersmaecker

[pmv-](mailto:pmv-standaardleningen@pmv.eu)

standaardleningen@pmv.eu

Cofinanciering

Laatst gewijzigd op 5 jan 2024

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening van maximum € 350.000, bestemd voor starters en bestaande kmo's in hoofdberoep (behalve student-zelfstandige). De lening wordt altijd gecombineerd met een cofinanciering, ofwel van een kredietinstelling, investeringsfonds, crowdfundingplatform of netwerk van investeerders, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft. Een cofinanciering door meerdere van voornoemde partijen is ook mogelijk. De cofinancier moet instaan voor minstens 20% van de globale financieringsbehoefte. PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte. De looptijd bedraagt 3 tot 10 jaar en de vaste intrestvoet 3,5%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Voor innovatieve startende en jonge bedrijven zonder positieve cashflow of terugbetaalcapaciteit heeft PMV de 'Cofinanciering voor innovatieve starters' gecreëerd, een aparte vorm van de Cofinanciering. Het gaat om een lening van maximaal € 150.000 met een looptijd van maximaal 5 jaar en een vaste intrestvoet van 4%.

Heb je nood aan meer dan € 350.000 dan heeft PMV de [Cofinanciering+](#). De looptijd bedraagt 3 tot 10 jaar en de rentevoet 5,25%.

Sinds 1 oktober verhoogde PMV de rente voor haar standaardleningen met 0,5%. Voor de Cofinanciering steeg de basisrente van 3 naar 3,5%. De rentestijging is ingegaan voor aanvragen vanaf 1 oktober 2023. Meer informatie in het nieuwsbericht [PMV verhoogt rente voor standaardleningen](#).

Wie komt in aanmerking

Ondernemers in hoofdberoep

De Cofinanciering kan worden aangevraagd door zowel zelfstandigen als rechtspersonen:

- zelfstandigen gevestigd of die zich zullen vestigen in hoofdberoep;
- rechtspersonen die voldoen aan de Europese kmo-definitie (zie verder), waarvan de drager(s) van het project zich moet(en) vestigen als zelfstandige in hoofdberoep. De drager van het project moet bestuurder en aandeelhouder zijn en het dagelijks management als hoofdactiviteit uitoefenen;
- beoefenaars van vrije beroepen (met inbegrip van stagiairs indien zij zich vestigen in hoofdberoep);
- Je dient zelf jouw activiteit of onderneming uit te baten. In geval van aanvraag door een rechtspersoon, dienen de dragers van het project:
 - (co)-zaakvoerders of (co)-gedelegeerd bestuurders van de vennootschap te zijn;
 - (gezamenlijk) over een belangrijke participatie in het aandelenkapitaal van de vennootschap te beschikken;
 - en het (dagdagelijkse) management van de vennootschap als hoofdactiviteit uit te oefenen;
- als student-zelfstandige kan je ook een Cofinanciering aanvragen. (Dit is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor deze financiering).

De aanvrager woont of heeft een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest. Ligt de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de aanvrager niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV de kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Vzw's kunnen in aanmerking komen voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Enkel ondernemingen die beantwoorden aan de Europese kmo-definitie kunnen een beroep doen op een lening bij PMV:

- Tewerkstelling van minder dan 250 werknemers;
- Een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- Geen deel uitmaken van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Een onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

Uitgesloten sectoren

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de omzet uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de omzet uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen en behoefte aan bedrijfskapitaal

De Cofinanciering is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan 3 maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (definitie zie uitsluitingen) komen in principe niet in aanmerking maar een uitzondering is voorzien voor reeds gevestigde ondernemingen met bewezen winstgevendheid en een gezonde financiële structuur. Aanpassingen die gedaan moeten worden aan een (werkend) basisproduct/software in functie van de concrete noden van een klant worden niet als onderzoek en ontwikkeling beschouwd. De producten en/of diensten moeten zich in de commercialisatiefase bevinden (dit is de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke) en de markttractie dient bewezen te zijn.

In projecten waar de financiering deels gebeurt via de tussenkomst van een of meerdere business angels, zal ook het innovatief karakter van het project meegenomen worden bij de evaluatie van het dossier, zonder dat dit evenwel een vereiste is (de definitie van 'een project met innovatief karakter' vind je in de [handleiding van de Cofinanciering](#) bij rubriek 2. Toegelaten investeringen).

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van een onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag.

Overnamefinanciering

Er kan met de Cofinanciering ook de overname van een handelsfonds gefinancierd worden, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan 3 maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvent centra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van rollend materieel bestemd voor goederenvervoer over de weg voor derden;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de Cofinanciering is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen:

- 4 maal de eigen inbreng;
- 50% van de voor tussenkomst van PMV in aanmerking komende investeringsbehoeften;
- € 350.000.

Daarnaast gelden volgende criteria:

- de eigen inbreng moet minstens 10% van de globale investeringsbehoefte bedragen;
- de tussenkomst van de cofinancier (investeringskrediet van de bank, investeringsfonds, netwerk van investeerders, crowdfundingplatform) moet minstens 20% van de globale investeringsbehoefte bedragen.

Het minimumbedrag van de Cofinanciering is € 7.500.

Eigen inbreng

Voor een natuurlijk persoon is de eigen inbreng het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Deze inbreng mag eveneens afkomstig zijn van een [Winwinlening](#) afkomstig van een familielid tot de tweede graad, toegekend aan de aanvrager, of een (converteerbare) lening met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk 6 maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

- onder de vorm van kapitaal of vermogen al naar gelang de vennootschapsvorm;
- onder de vorm van achtergestelde (aandeelhouders) leningen. Deze lening dient achtergesteld te worden ten opzichte van de Cofinanciering. De jaarlijkse intrestbetalingen dienen eveneens achtergesteld te worden ten opzichte van de intrestbetalingen aan PMV in het betrokken kalenderjaar. Conversie in kapitaal/vermogen van een converteerbare lening in kapitaal/vermogen is toegelaten zonder voorafgaandelijke toelating van PMV wanneer de bevoegde instanties van de kredietnemer daartoe zouden besluiten;
- door middel van autofinanciering: onder autofinanciering wordt begrepen de liquide middelen die de onderneming vrij beschikbaar heeft. De liquide middelen worden geacht op korte termijn vrij beschikbaar te zijn voor zover de current ratio groter is dan 1 en dan slechts voor het gedeelte van de vlottende activa dat het vreemd vermogen op korte termijn overtreft. Bovendien moet het gaan om liquide middelen die de onderneming zelf gegenereerd heeft, dus om opgebouwd eigen vermogen, en niet om door de onderneming zelf geleende middelen;
- een inbreng in natura. Hiervoor zal na goedkeuring van de aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor voorgelegd dienen te worden;
- een (converteerbare) lening voor zover deze achtergesteld is aan de Cofinanciering en met enige of eerste vervaldag na de einddatum van de toegekende Cofinanciering. Hierbij gelden nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- een achter te stellen [Winwinlening](#) toegekend aan de aanvrager, afkomstig van een familielid tot de tweede graad van de drager van het project, met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet;

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk 6 maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering zal ten minste 10% moeten bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

De looptijd van de lening is minimaal 3 en maximaal 10 jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van de begeleidende cofinanciering in de vorm van investeringskredieten mag hoogstens 2 jaar korter zijn dan de looptijd van de Cofinanciering.

Intrestvoet

De intrestvoet voor een Cofinanciering bedraagt momenteel 3,5%. Deze is vast voor de voor de ganse duur van de lening.

De rentevoet wordt verhoogd voor de ganse duur van het krediet met 0,25% indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan 1 jaar. Indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan 2 jaar dan wordt de rentevoet verhoogd met 0,50%.

Terugbetaling

De terugbetaling gebeurt door maandelijkse constante aflossingen (kapitaal + intrest).

Op vraag van de ondernemer is ook een vrijstelling in kapitaalsaflossing van 1 of 2 jaar mogelijk. Bij cofinanciering met één of meerdere business angels, waarvan minstens 1 lid is van een door PMV erkend netwerk van business angels, en een Cofinanciering in het kader van de financiering van een overname kan een aflossingsvrije periode van 3 jaar toegekend worden.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergestelde karakter van de Cofinanciering, kunnen andere kredietverstrekkers deze beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van een bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Cofinanciering is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Cofinanciering. Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Cumulatie

De Cofinanciering kan enkel gecumuleerd worden met een [Startlening](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt, een geldig attest Startlening kan voorleggen op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

In geval van combinatie van een Startlening en een Cofinanciering, dient de norm van eigen inbreng ten belope van 10% van de totale financieringsbehoefte gerespecteerd te worden.

Aanvraagprocedure

Erkende cofinanciers

Voor de cofinanciering kan je een beroep doen op volgende erkende cofinanciers:

- Kredietinstellingen: [AXA](#), [Bank J. Van Breda & C°](#); [Beobank](#); [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [ING Belgium](#); [Fintro](#); [KBC Bank](#) en [Triodos](#);
- Netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [The Harbour](#)
- Crowdfundingplatform: [Winwinner](#)

- Investeringsfondsen: [Birdhouse Ventures](#), [Imec istart](#), [Vectis Private Equity](#) en [Pichdrive Fund II](#).

Aanbrengers

Een Cofinanciering kan je aanvragen via volgende aanbrengers:

- Kredietinstellingen: [AXA](#), [Bank J. Van Breda & C°](#); [Beobank](#); [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [ING Belgium](#); [Fintro](#); [KBC Bank](#) en [Hefboom](#).
- Netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [The Harbour](#).
- Andere aanbrengers: [Horeca Partners](#), [Lambregts & Robben Accountants - Adviseurs](#), [Meesters Accountants](#), [Moore](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Resolvus](#), [Vandelanotte Accountancy](#) en [Titeca Accountancy](#).

Rechtstreeks indienen bij PMV is eveneens mogelijk.

Bekijk ook de checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

De co-financier/aanbrenger en aanvrager krijgen per mail een ontvangstmelding.

Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de partner/aanbrenger of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een kredietvoorstel. Deze goedkeuring wordt per post of per mail uiterlijk de eerste dag volgend op de beslissing van het Kredietcomité meegedeeld aan de partner/aanbrenger of aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden op de website van PMV.

Uitbetaling

In principe worden de financiële middelen zoals voorzien in het investerings- en financieringsplan aangewend in deze volgorde: eerst de eigen inbreng, vervolgens de door de co-financier toegezegde tussenkomst en tenslotte de kredieten(en)toegekend door PMV.

Hierop kunnen uitzonderingen worden toegestaan (mits een gemotiveerde en onderbouwde aanvraag). Een voorbeeld hiervan is een eerste aanbetaling bij leasing.

In principe betaalt PMV de leveranciers of andere schuldeisers van de begunstigde van het krediet rechtstreeks, maar indien de begunstigde van het krediet reeds zelf betalingen verrichtte, kan het geld ook overgemaakt worden aan de begunstigde van het krediet. Dit zal trouwens met de bedragen voorzien voor thesaurie steeds het geval zijn.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten.

Meer informatie (definitie eigen inbreng, solvabiliteit, voorbeelden, enz.) kan je terugvinden in de [handleiding](#).

PMV

Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
België
T 02 229 53 10
pmv.eu/product/cofinanciering/

Tom De Keersmaecker
pmv-standaardleningen@pmv.eu

Impulskrediet, microkrediet voor ondernemers

Laatst gewijzigd op 2 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

Impulskrediet is het microkrediet van Hefboom dat zich richt tot micro-ondernemers en zelfstandigen in hoofd- en bijberoep) én geen of moeilijk toegang hebben tot een bankkrediet. De duurtijd van het microkrediet bedraagt maximaal 5 jaar aan een rentevoet van 8,5%. Er kan maximaal € 25.000 worden ontleend.

Een vzw met economische activiteit kan ook worden gefinancierd.

Het microkrediet van Impulskrediet kan in bepaalde gevallen ook gebruikt worden om de eigen inbreng voor de [Startlening](#) te financieren.

Er wordt gedurende 2 jaar gratis begeleiding voorzien door vrijwillige coaches met een ruime ervaring om de slaagkans van het project te vergroten.

Hefboom is een cvba/vzw die financiering en advies geeft aan projecten die werk maken van een sociale en duurzame samenleving. Tot deze ruimere socialprofitsector behoren o.a. personen die een zelfstandige activiteit willen ontplooiën of willen groeien om hun sociale positie te verbeteren, maar die geen toegang hebben tot bankkrediet. Met het microkrediet verlaagt Hefboom de drempel tot ondernemerschap voor deze doelgroep.

Het Impulskrediet wordt financieel ondersteund door o.a. VLAIO.

De rentevoet van het Impulskrediet werd in januari 2023 verhoogd van 7% tot 8,5%.

Wie komt in aanmerking

Impulskrediet is er voor elke ondernemer die zich vestigt in het Vlaams Gewest of Brussel en die geen krediet of lening (meer) krijgt van de bank. Zowel voor een bestaande activiteit als voor starters.

Mogelijke redenen waarom een bank je krediet weigert zijn:

- je ben nog te jong of te oud, vijftigplussers krijgen vaak geen lening meer;
- je moet nog starten of bent net gestart;
- je hebt ooit een faillissement gehad;
- je staat geafficheerd bij de nationale bank (zwarte lijst) of hebt in schuldbemiddeling gezeten;
- je vraagt een lening om te starten in bijberoep;
- je ontvangt een werkloosheids-, ziekte of invaliditeitsuitkering;
- de bank gaf je al een lening maar wil geen bijkomend krediet toekennen;
- je onderneemt in een zogenaamd 'moeilijkere' sector;
- het ontbreekt je aan eigen inbreng (middelen) of je kan geen waarborgen aanbieden.
- ...

Bij Impulskrediet hoeven dit geen drempels te zijn. Elke ondernemer of toekomstige ondernemer met een goed en onderbouwd plan, kan bij Impulskrediet terecht.

Zowel vennootschappen, zelfstandigen in hoofdberoep als zelfstandigen in bijberoep kunnen een Impulskrediet aanvragen. Een vzw met economische activiteit kan ook worden gefinancierd.

Als starter kan je al een kredietaanvraag doen zelfs als je nog geen ondernemingsnummer hebt. Een eventueel faillissement of collectieve schuldbemiddeling moet afgerond zijn alvorens je een Impulskrediet kan aanvragen.

Wat komt in aanmerking

Bij Impulskrediet kan je een lening aanvragen voor de aankoop van voorraden en investeringen (een bestelwagen, een auto, machines of materiaal). Je kan het krediet ook aanwenden om te investeren in de renovatie en aankleding van je pand of voor je huurwaarborg te betalen. Zolang dit maar in het kader is van je beroepsactiviteit is.

Een Impulskrediet kan niet aangewend worden voor de herfinanciering van reeds bestaande schulden, noch voor fiscale en parafiscale schulden.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Voorwaarden

De duur van het microkrediet bedraagt maximaal 5 jaar aan een rentevoet van 8,5%. Er kan maximaal € 25.000 worden ontleend.

Impulskrediet wordt terugbetaald door middel van constante maandelijkse aflossingen.

Er wordt een éénmalige solidariteitspremie van 5% aangerekend met een minimum van € 250 en een maximum van € 1000.

Na ondertekening van het contract kan het krediet gedurende 3 maanden worden opgenomen. Na deze opnameperiode is er een vrijstellingsperiode van 3 maanden waarin enkel interesten en nog geen kapitaal moet worden afgelost. Deze vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname. Deze voorwaarden zijn niet van toepassing voor de kredieten die dienen als eigen inbreng voor de Startlening.

Geen persoonlijke borgstelling

Impulskrediet is in principe een krediet zonder persoonlijke borg. Dat betekent dat er geen borg wordt gevraagd van een derde zoals een kennis of familielid, tenzij hij/zij zelf betrokken is of een financieel voordeel geniet naar aanleiding van jouw onderneming. In dat geval kan er wel een borg worden gevraagd.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening (onrechtstreeks via [SIFO](#) en de [Waarborgregeling](#)). Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Aanvraagprocedure

Vul het contactformulier in op www.impulskrediet.be of contacteer Impulskrediet via info@impulskrediet.be of het telefoonnummer 02/205 17 31. Hefboom gaat na of jij, je activiteit en je investering in aanmerking komt voor een microkrediet en stuurt je een aanvraagformulier op. Deze aanvraagformulieren zijn eveneens terug te vinden op de website.

Meer informatie over de aanvraagprocedure kan je terugvinden op de website www.impulskrediet.be

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Hefboom

Cellebroersstraat 16B
1000 Brussel
België
T 02 205 17 31

info@impulskrediet.be
www.impulskrediet.be

Transitiepremie voor zelfstandigen

Laatst gewijzigd op 5 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

De Transitiepremie voor zelfstandigen is een ondersteunende premie voor uitkeringsgerechtigde werklozen en niet-werkende werkzoekenden zonder een uitkering die een eigen zaak opstarten. De premie verlaagt de drempel voor werklozen om een eigen zaak op te starten door het verlies van de werkloosheidsuitkering op te vangen. De premie varieert naargelang de doelgroep en wordt maandelijks uitbetaald, gespreid over 2 jaar. De belangrijkste voorwaarde is het volgen van een prestarterstraject en het behalen van een 'Attest prestarterstraject' ten hoogste 6 maanden voor de start als zelfstandige in hoofdberoep.

Wie komt in aanmerking

Ingeschreven als werkzoekende bij VDAB en je ontvangt een uitkering

- Je bent nog geen drie maanden geleden gestart als een zelfstandige in hoofdberoep (look artikel 37):
 - Je bent aangesloten bij een sociaal verzekeringsfonds of de Nationale Hulpkas;
 - Je hebt een ondernemingsnummer (voor een eenmanszaak of een vennootschap);
 - Je blijft een zelfstandige in hoofdberoep zolang de transitiepremie loopt.
- Je was ingeschreven bij de VDAB als niet-werkende werkzoekende:
 - De dag voor je begon als zelfstandige in hoofdberoep;
 - Je ontving geen verbreings- of opzegvergoeding bij de start als zelfstandige in hoofdberoep.
- Je was uitkeringsgerechtigd volledig werkloos met een:
 - werkloosheidsuitkering;
 - werkloosheidsuitkering gecombineerd met 'Springplank naar zelfstandige';
 - leefloon van het OCMW;
 - financiële steun van het OCMW;
 - overbruggingsrecht voor zelfstandigen;
 - ziekte- of invaliditeitsuitkering;
 - inschakelingsuitkering
- Je slaagde voor een prestarterstraject vóór je als zelfstandige in hoofdberoep begon. (zie verder).
- Je zaak ligt in het Vlaamse Gewest.
- Je werkt niet voor jouw laatste werkgever.

Ingeschreven als werkzoekende bij VDAB en je ontvangt geen uitkering

- Je bent vanaf 1 december 2022 gestart als zelfstandige in hoofdberoep en je dient jouw aanvraag in binnen de drie maanden na jouw start als zelfstandige in hoofdberoep (look artikel 37):
 - Je bent aangesloten bij een sociaal verzekeringsfonds of de Nationale Hulpkas;
 - Je hebt een ondernemingsnummer (voor een eenmanszaak of een vennootschap);
 - Je blijft een zelfstandige in hoofdberoep zolang de transitiepremie loopt.
- Je was minstens 6 maanden ingeschreven bij de VDAB als werkzoekende die geen betaalde beroepsactiviteit uitoefende:
 - De dag voor je begon als zelfstandige in hoofdberoep;
- Als de onderbreking van de inschrijving als werkzoekende niet meer dan 3 opeenvolgende maanden bedraagt, wordt die periode gelijkgesteld met de inschrijving als werkzoekende.
- Je slaagde voor een prestarterstraject vóór je als zelfstandige in hoofdberoep begon. (zie verder).
- Je zaak ligt in het Vlaamse Gewest.
- Je werkt niet voor jouw laatste werkgever.

Uitgesloten

Je hebt geen recht op de transitiepremie als je:

- al subsidies of premies voor beginnende zelfstandigen krijgt van het Waalse of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
- werkloos bent omdat je minder ging werken of stopte met werken als loontrekkende, met de bedoeling om de transitiepremie te krijgen
- al een aanvullende vergoeding in het kader van het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) krijgt
- minder dan 6 jaar geleden al eens een transitiepremie kreeg
- jouw beroepsbezigheid als zelfstandige combineert met een arbeidsovereenkomst of het statuut van ambtenaar.

Omvang steun

De transitiepremie wordt uitbetaald aan het einde van elke maand, gedurende maximaal twee jaar. De eerste premie wordt betaald ten vroegste op het einde van de maand die volgt op de maand waarin jouw aanvraag werd goedgekeurd. De transitiepremie wordt uitbetaald aan de natuurlijke persoon.

Ben je ingeschreven bij de VDAB en ontvang je wel een uitkering, dan zijn de bedragen hoger dan als je ingeschreven bent als werkzoekende bij de VDAB en geen uitkering ontvangt. De hoogte van de premie wordt namelijk aangepast in functie van de specifieke inschrijvingsperiode bij de VDAB. Indien deze inschrijvingsperiode tussen de zes en twaalf maanden bedraagt, ontvang je een kwart van het huidige bedrag van de transitiepremie. Indien deze inschrijvingsperiode meer dan twaalf maanden bedraagt, ontvang je de helft van het huidige bedrag van de transitiepremie.

Het bedrag vermindert per kwartaal in de tijd:

maanden	wel uitkering (bedrag per maand)	geen uitkering: 6-12 maand werkzoekende (bedrag per maand)	geen uitkering: 12 maand of meer werkzoekende (bedrag per maand)
1-3	€ 574,34	€ 143,59	€ 287,17
4-6	€ 516,91	€ 129,23	€ 258,46
7-9	€ 459,47	€ 114,87	€ 229,74
10-12	€ 402,04	€ 100,51	€ 201,03
13-15	€ 344,61	€ 86,16	€ 172,30
16-18	€ 287,17	€ 71,80	€ 143,59
19-21	€ 229,74	€ 57,44	€ 114,87
22-24	€ 172,30	€ 43,07	€ 86,16
Totaal	€ 8.959,74	€ 2.240,01	€ 4.479,96

Bij ziekte wordt de premie opgeschort en wordt de resterende termijn toegevoegd aan de 2 jaar, waardoor de ondernemer het recht behoudt op het maximale aantal maandelijks premies.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimisteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Prestartertrajecten

Een prestartertraject is een opleiding van minstens 6 weken waarin je de opstart van je eigen zaak voorbereidt. Tijdens het traject leer je een businessplan op te stellen, ontwikkel je jouw vaardigheden als ondernemer en wordt de haalbaarheid van jouw ondernemersidee ingeschat.

Elke niet-werkende werkzoekende die een transitiepremie aanvraagt, moet een erkend prestartertraject afgerond hebben. Je kunt geen vrijstelling krijgen voor het traject. Ook niet als je relevante diploma's of ervaring hebt. Een overzicht van de erkende trajecten vind je in deze rubriek.

Na het doorlopen van dit traject laat je het attest prestartertraject invullen en ondertekenen door jouw opleidingsverstrekker. Voeg het attest toe aan het online aanvraagformulier als u de transitiepremie aanvraagt.

Je hebt 6 maanden om je in te schrijven als zelfstandige in hoofdberoep, na het afronden van het prestartertraject. Anders kan je de transitiepremie niet meer aanvragen.

Erkend prestartertraject	Opleidingsverstrekker
Bryo StandUp	VOKA
Dreams Work	Partena
Jumpstarters	Stebo, SYNTRA Limburg, Starterslabo, SYNTRA West, SYNTRA Midden Vlaanderen, SYNTRA AB en Microstart
Ondersteuning van Jonge Ondernemers	Starterslabo - Ondersteuning van Jonge Ondernemers
Opleiding bedrijfsbeheer	Centrum voor Volwassenonderwijs (CVO)
Opleiding ondernemerschap	Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO)
SheMeansBusiness	SheDIDDIT
Start!	Starterslabo
Acerta prestartertraject	Acerta Ondernemingsloket
Startertraject microStart	microStart Support
Starting your own business - Skillbuilder	Skillbuilders
Succesvol ondernemer/Start me up	SYNTRA AB, SYNTRA Brussel, SYNTRA Midden-Vlaanderen, SYNTRA Limburg, SYNTRA West
Trajectbegeleiding met het oog op het bevorderen van ondernemerschap	Starterslabo Antwerpen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen
Traject Starten	Unizo
Traject Zelfstandig Opstarten	Travant

Cumulatie

De transitiepremie kan gecombineerd worden met het [Individueel maatwerk voor zelfstandigen met arbeidsbeperking](#) (IMW).

De premie kan niet worden gecombineerd met:

- een verbrekings- of opzegvergoeding.
- subsidies of premies voor beginnende zelfstandigen van het Waalse of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- de jobbonus plus voor startende zelfstandigen. Als je al een jobbonus plus ontving, zal dat bedrag in vermindering worden gebracht bij de uitbetaling van de transitiepremie.

Aanvraagprocedure

De transitiepremie moet aangevraagd worden binnen de 3 maanden nadat men als zelfstandige in hoofdberoep is gestart.

Meer informatie is terug te vinden op [Transitiepremie - online aanvraagformulier](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Departement Werk en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

Adres Koning Albert-II laan 35 bus 20

1030 Brussel

België

T 02 553 08 61

transitiepremie@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/transitiepremie

Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies

Laatst gewijzigd op 5 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Kmo's kunnen via de kmo-portefeuille van VLAIO een subsidie bekomen voor bepaalde externe opleidingen of advies bij geregistreerde dienstverleners. Kleine ondernemingen krijgen 30% subsidie tot een maximum van € 7.500 op jaarbasis. Middelgrote ondernemingen krijgen 20% subsidie, eveneens tot een maximum van € 7.500 op jaarbasis.

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cyberssecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot beoefenaars van vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een [aanvaardbare rechtsvorm](#), vestiging in het Vlaamse Gewest en een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#).

Een onderneming is klein of middelgroot wanneer zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoet:

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen	maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook [vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/voorwaarden/de-europese-kmo-definitie](#)).

Vzw's komen niet in aanmerking voor de subsidies van de kmo-portefeuille (sommige vzw's komen wel in aanmerking voor de [Managementadvies subsidie voor de sociale economie](#) of de [Werkbaarheidscheque](#)).

Je kan de subsidie enkel aanvragen voor '[werken in je bedrijf](#)' in de vestiging in het Vlaams Gewest.

Wat komt in aanmerking

Enkel de opleidingen en adviezen die kaderen binnen een van de volgende acht toekomstgerichte thema's komen in aanmerking voor steun:

- **Bedrijfsstrategie:** de koers en structuur van je onderneming bepalen om zo de strategische bedrijfsdoelstellingen te bereiken.
- **Beroepsspecifieke competenties:** kennis en vaardigheden verwerven in een bepaald vaktechnisch gebied, nodig om de kerntaken van een functie of beroep uit te oefenen. Voor dit thema werd een lijst opgesteld van subsidiabele diensten die kan je raadplegen in pdf of via een online lijst. Enkel opleidingen of adviezen die op deze lijst staan kunnen worden gesubsidieerd.
- **Digitalisering:** inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van hardware, software, onlinetoepassingen en cyberssecurity.

- **Duurzaamheid:** streven naar een efficiënter gebruik van grondstoffen, onderdelen en producten met respect voor milieu en maatschappij.
- **Financiële geletterdheid:** financiële en boekhoudkundige kennis verwerven die nodig is om een onderneming succesvol te beheren.
- **Innovatie:** antwoord bekomen op een specifieke technologische kennisvraag over een product, proces of dienst.
- **Internationalisering:** de nodige kennis verweven om internationaal te ondernemen.
- **Personeelsmanagement:** het personeelsbeleid uitwerken met als doel een goed functionerende arbeidsorganisatie.

Voor de thema's wordt een brede interpretatie gehanteerd. Alle diensten die inhoudelijk gelinkt kunnen worden aan een thema kunnen worden gesteund. Bij twijfel kan je contact opnemen met jouw dienstverlener. Enkel voor de beroepsspecifieke competenties wordt met een specifieke lijst gewerkt.

Opleiding

Met de kmo-portefeuille kan de kostprijs van opleidingen, bij een geregistreerde dienstverlener, gevolgd door de werkende in een onderneming gesubsidieerd worden. Elke opleiding moet bijdragen tot het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming en gericht zijn op de kernprocessen van de onderneming.

Afstandsleren of e-learningformules komen enkel in aanmerking indien er rechtstreekse interactie voorzien is met de lesgever, dit kan digitaal (bv. rechtstreekse chat of forum) of fysiek.

Voor elke opleiding moet een gepersonaliseerd vormingsattest worden uitgereikt en moet de opleidingsverstrekker een aanwezigheidslijst bijhouden.

Voorbeelden: informaticacursus, taaltraining in kader van internationalisering, managementtraining, opleiding balans lezen, ...

Advies

Advies in de kmo-portefeuille zijn schriftelijke raadgevingen verstrekt door een geregistreerde dienstverlener, gericht op de kernprocessen van de onderneming, bedoeld om de werking van jouw onderneming te verbeteren. De raadgevingen stellen je in staat om correcte en fundamenteel onderbouwde beslissingen te nemen voor jouw bedrijf.

Er zijn 2 mogelijke vormen van advies:

1. Schriftelijke aanbevelingen die een probleem analyseren, een concreet advies geven, een implementatieplan helpen opstellen en begeleiding bij implementeren.
2. Schriftelijke aanbevelingen die kansen en oplossingen signaleren, ze in kaart brengen en onderzoeken.

Voorbeelden: marktanalyse maken; investeringsanalyse maken; adviezen met het oog op het afsluiten van joint-ventures; identificeren, analyseren, bestuderen van mogelijke technische problemen, invloedsparameters of belemmeringen die zich stellen rond een beoogde innovatie; advies omtrent merkstrategie, advies over digitalisering of gebruik van artificiële intelligentie binnen de bedrijfsvoering, ...

Uitgesloten: advies over gewone bedrijfsuitgaven, wettelijk verplichte adviezen.

Omvang steun

Kleine onderneming

Voor een kleine onderneming wordt een steunpercentage van 30% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Middelgrote onderneming

Voor een middelgrote onderneming wordt een steunpercentage van 20% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Cybersecurity en energie-efficiëntie

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Extra toelichting

- Het aanvaardbare projectbedrag voor opleiding dient minimum € 100 te bedragen;
- Het aanvaardbare projectbedrag voor advies dient minimum € 500 te bedragen;
- Een project moet worden afgewerkt vóór afloop van het daaropvolgende jaar (bv. een aanvraag ingediend op 5 april 2024 moet worden afgewerkt vóór 31 december 2025);
- Welke kosten:
 - Opleidings- of advieskost;
 - Catering bij opleiding tot € 25 per persoon per dag;
 - Cursusmateriaal voor zover dit uitsluitend wordt gebruikt tijdens de opleiding;
 - Verplaatsingskosten docent.
- Btw wordt niet gesubsidieerd.

De-minimis

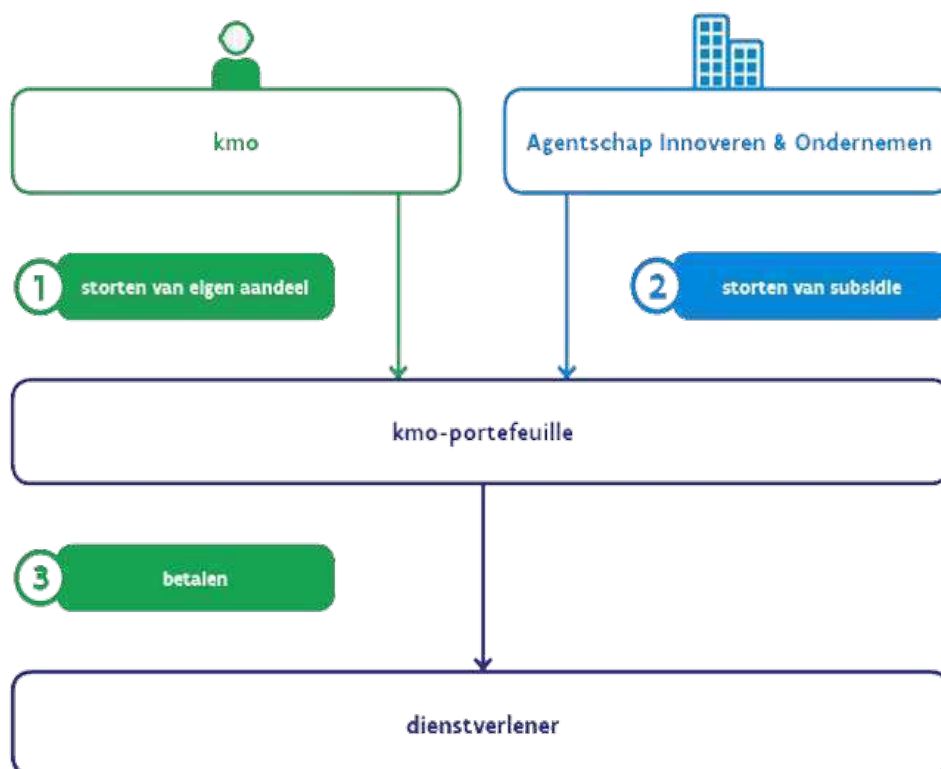
Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/wat-is-de-kmo-portefeuille.

Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure voor de kmo-portefeuille gebeurt volledig digitaal. Als je voor de eerste keer een subsidieaanvraag wil doen, moet je je onderneming eerst [registreren](#).

Elke [subsidieaanvraag gebeurt online](#) nadat je een overeenkomst voor advies hebt afgesloten met je dienstverlener of een persoon die werkt binnen je onderneming hebt ingeschreven voor een opleiding. De [gebruikershandleiding van de kmo-portefeuille](#) helpt je om vlot een subsidieaanvraag in te dienen.

Vooraleer je jouw aanvraag indient moet je al een overeenkomst afgesloten hebben met een geregistreerde dienstverlener. Best vraag je dan zo snel mogelijk de subsidie aan. Dit moet gebeuren binnen de 14 kalenderdagen na aanvang van de prestaties. Hieronder staat vermeld welke stappen doorlopen moeten worden.

Geregistreeerde dienstverlener

Een dienstverlener kan je zoeken op de website via de module [Zoek een geregistreeerde dienstverlener](#).

Informatie over de registratieprocedure voor dienstverleners kan je terugvinden op de website vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/kmo-portefeuille-voor-dienstverleners.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Kmo-portefeuille
 Koning Albert II-laan 15 bus 331
 1210 Brussel
 België
 T 1700
kmo-portefeuille@vlaanderen.be
vlaio.be/kmo-portefeuille

Individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO)

Laatst gewijzigd op 22 mei 2023

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen, vzw's, en administratieve overheden (niet de wetgevende of rechterlijke macht) die geen geschikte arbeidskrachten vinden, kunnen via bemiddeling van de VDAB tegen gunstige voorwaarden een werkzoekende zelf opleiden binnen de onderneming.

Afhankelijk van de te ontwikkelen competenties duurt de opleiding één tot zes maanden. Indien de opleiding succesvol is, krijgt de cursist een arbeidsovereenkomst.

Wie komt in aanmerking

Werkgever

Alle werkgevers die behoren tot de private of openbare sector kunnen deze maatregel toepassen op voorwaarde dat de exploitatiezetel gevestigd is in het Vlaamse of het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Werknemer

Elke bij de VDAB ingeschreven niet-werkende werkzoekende die in België mag werken, komt in aanmerking voor een IBO, ook werkzoekenden die geen uitkering ontvangen.

Volgende voorwaarden dienen gerespecteerd te zijn:

- De kandidaat mag geen ontslag genomen hebben om een IBO te starten;
- De kandidaat mag niet als zelfstandige in hoofdberoep actief zijn;
- De kandidaat mag nog niet gewerkt hebben voor de onderneming tenzij:
 - als uitzendkracht (20 werkdagen in een 5-dagenstelsel of 24 werkdagen in een 6-dagenstelsel);
 - als jobstudent op voorwaarde dat hij tijdens de IBO nog competenties moet aanleren of bijschaven.

Omvang steun

De IBO wordt vastgelegd in een opleidingscontract dat ondertekend wordt door de 3 partijen: de cursist, het bedrijf en de VDAB/gemandateerde partnerorganisatie. Bij deze overeenkomst hoort een opleidingsplan dat duidelijk aangeeft welke competenties tijdens de IBO zullen worden ontwikkeld, en hoe de verdere begeleiding door het bedrijf en de VDAB/gemandateerde partnerorganisatie zal gebeuren.

Tijdens de opleiding krijgt de cursist bovenop zijn uitkering een IBO-premie tot minstens 80% bereikt wordt van het Gemiddeld Gewaarborgd Minimum Inkomen (GGMMI). Indien de cursist geen vervangingsinkomen heeft, ontvangt deze van de VDAB een IBO-premie van 80% van het GGMMI.

Het bedrijf betaalt tijdens de IBO geen loon of RSZ, doch enkel een maandelijks forfaitaire kostprijs (afhankelijk van het toekomstige loon) aan de VDAB.

Loonschaal	Factuur voor onderneming
< € 2.031,66	€ 650
€ 2.031,66 - 2.391,36	€ 800
€ 2.391,37 - 2.749,88	€ 1.000
€ 2.749,89 - 3.107,24	€ 1.200
> € 3.107,24	€ 1.400

De werkgever verzekert de cursist tegen arbeidsongevallen en brengt een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid in orde. Eveneens staat de werkgever in voor de risicoanalyse, medisch onderzoek en dimona-aangifte (IVT) vóór de start van de IBO.

Bij langdurige afwezigheden van een cursist kan de kostprijs van de werkgever pro rata berekend worden.

Extra ondersteuning

- Voor werkzoekenden die langdurig werkloos zijn of een (indicatie van) arbeidshandicap hebben, is een meer flexibele looptijd mogelijk. Deze IBO+ is gratis voor de werkgever indien de werkgever extra inspanningen doet om de opleiding te doen slagen;
- Voor anderstalige werkzoekenden biedt VDAB gratis taalondersteuning Nederlands aan op de werkvloer.

Aanvraagprocedure

Een IBO kan aangevraagd worden via werkgevers.vdab.be/ibo.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

VDAB

Keizerslaan 11
1000 Brussel
België

T 0800 30 700

info@vdab.be

werkgevers.vdab.be/ibo

Structurele vermindering

Laatst gewijzigd op 11 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

De structurele vermindering is momenteel een automatische trimestriële vermindering van de werkgeversbijdragen voor alle werknemers in de private sector die volledig aan de sociale zekerheid onderworpen zijn. Het bedrag van de vermindering varieert in functie van de categorie waartoe de werknemer behoort, zijn kwartaalloon en het volume van zijn prestaties.

Wie komt in aanmerking

Deze maatregel is van toepassing op zowel arbeiders als bedienden, op voorwaarde dat ze volledig aan de sociale zekerheid zijn onderworpen.

Het bedrag van de vermindering varieert o.m. in functie van de categorie waartoe de werknemer behoort. In het stelsel wordt een onderscheid gemaakt tussen drie categorieën:

- categorie 1: alle arbeiders en bedienden die niet tot een andere categorie behoren (de restcategorie);
- categorie 2: alle werknemers van werkgevers die kunnen genieten van de Sociale Maribel, behalve het paritair comité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp en de beschutte werkplaatsen en maatwerkbedrijven die behoren tot het paritair comité voor de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de maatwerkbedrijven;
- categorie 3: alle werknemers, tewerkgesteld bij een werkgever van de beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen en maatwerkbedrijven, die behoren tot het paritair comité voor de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de maatwerkbedrijven. Deze categorie wordt vanaf het tweede kwartaal van 2016 opgesplitst in 2 subcategorieën:
 - werknemers die onderworpen zijn aan de loonmatigingsbijdrage: valide werknemers tewerkgesteld in de beschutte werkplaatsen sociale werkplaats of maatwerkbedrijf, werknemers met loonmatiging);
 - werknemers die niet onderworpen zijn aan de loonmatigingsbijdrage: de mindervalide werknemers tewerkgesteld in de beschutte werkplaatsen, sociale werkplaats of maatwerkbedrijf, werknemers zonder loonmatiging) (categorie 3bis).

Omvang steun

De structurele vermindering wordt in 2 stappen berekend.

STAP 1 Er wordt een theoretische verminderingsbedrag (R) berekend, vertrekkend van de hypothese dat de werknemer volledige voltijdse prestaties geleverd heeft met de formule $R = F + \alpha \times (S_0 - S) + \gamma \times (S_2 - S) + \delta \times (W - S_1)$.

Het theoretisch forfaitair verminderingsbedrag (R) is samengesteld uit:

- een vast forfaitair basisbedrag F;
- de loonmassa die per tewerkstellingslijn driemaandelijks wordt aangegeven (tegen 100%) (er gelden een [aantal uitzonderingen](#)) W;
- een lagelonencomponent indien het refertekwartaalloon (S) lager is dan de vastgelegde loongrens S_0 ;
- een zeerlagelonencomponent indien S lager is dan S_2 ;
- en een hogelonencomponent indien de loonmassa per tewerkstellingslijn die driemaandelijks wordt aangegeven hoger is dan een loongrens S_1 ;

Dit geeft volgende formules voor de 3 categorieën vanaf het tweede kwartaal van 2022:

$$R_1 = 0 + 0,14 \times (10.797,67 - S) + 0,4 \times (6.807,18 - S) + 0 \times (W - 0) = 0,14 \times (10.797,67 - S) + 0,4 \times (6.807,18 - S)$$

$$R_2 = 79 + 0,2557 \times (9.070,75 - S) + 0,4 \times (6.995,54 - S) + 0,06 \times (W - 15.834,76)$$

$$\bar{R}_3 = 0 + 0,14 \times (11.699,95 - S) + 0,4 \times (6.807,18 - S) + 0 \times (W - 0) = 0,14 \times (11.699,95 - S) + 0,4 \times (6.807,18 - S)$$

$$R_{3bis} = 495 + 0,1785 \times (11.108,38 - S) + 0,4 \times (6.807,18 - S) + 0 \times (W - 0) = 495 + 0,1785 \times (11.108,38 - S) + 0,4 \times (6.807,18 - S)$$

STAP 2 Vervolgens wordt het reële verminderingsbedrag (P_s) berekend met de formule $P_s = R \times \mu \times \beta_s$

Het reële verminderingsbedrag P_s mag nooit hoger zijn dan het theoretische verminderingsbedrag R .

Deze berekeningen worden in de praktijk automatisch door het sociaal secretariaat berekend. Meer informatie kan je ook terugvinden in de [Administratieve instructies van de RSZ - rubriek Structurele vermindering](#)

Cumulatie

De structurele vermindering kan per tewerkstelling gecombineerd worden met maximaal één doelgroepvermindering.

De structurele vermindering is niet cumuleerbaar met enige andere werkgeversbijdragevermindering met uitzondering van de [Sociale Maribel](#), die eigenlijk een inhouding is op de klassieke werkgeversbijdragen om specifieke tewerkstellingsfondsen van de non-profit sector te financieren.

Deze maatregel kan wel worden gecumuleerd met tewerkstellingsmaatregelen die geen vermindering van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid inhouden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over deze maatregel kan je terugvinden op de RSZ-website in de "[Administratieve instructies RSZ](#)". Klik vervolgens op de rubriek "De bijdrageverminderingen" en vergeet niet het recentste kwartaal te selecteren. Een vraag stellen aan het contactcenter van de RSZ kan ook per telefoon of door gebruik te maken van het [contactformulier](#).

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

Victor Hortaplein 11

1060 Brussel

België

T 02 511 51 51

contact@rsz.fgov.be

www.socialsecurity.be

Doelgroepvermindering eerste aanwervingen- Federaal

Laatst gewijzigd op 5 jan 2024

Wat houdt de maatregel in

Via deze federale doelgroepvermindering kunnen nieuwe werkgevers voor de eerste werknemer een RSZ-korting bekomen van maximum € 3.100 zonder beperking in tijd. Voor de volgende twee werknemers kent deze doelgroepvermindering een bepaalde vermindering toe van € 1550 tot € 450 beperkt tot maximum 13 kwartalen. Deze maatregel voorziet ook een tussenkomst in de kosten van het sociaal secretariaat.

Deze doelgroepvermindering werd vanaf 1 januari 2024 aangepast (zie [Wet houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken](#) (BS 31 oktober 2023)).

1. Voor de eerste werknemer wordt de RSZ-korting beperkt tot € 3.100 per kwartaal (onbeperkt in de tijd). Ook de verminderingen die al vóór 1 januari 2024 aanvingen, worden voortaan beperkt tot dit bedrag.
2. Voor de tweede en derde werknemer verandert er niets.
3. Voor de vierde tot zesde werknemer kan er geen korting meer worden gekregen. Er is wel een overgangsregeling voor de aanwervingen tot en met 31 december 2023. Alle kortingen opgestart vóór 1 januari 2024, blijven voor de volledige duurtijd van de korting lopen.

Wie komt in aanmerking

Werkgever

Deze maatregel geldt voor nieuwe werkgevers uit de privé-sector, inclusief de vzw's en feitelijke verenigingen.

Een werkgever die de 12 maanden voorafgaand aan de indienstname geen werknemer in dienst heeft gehad kan beschouwd worden als een nieuwe werkgever. Als de werknemer voldoet aan de voorwaarden komt hij in aanmerking voor de doelgroepvermindering eerste aanwervingen voor een eerste werknemer.

De werkgever komt niet in aanmerking voor de vermindering voor een eerste werknemer als:

- de werknemer in dienst genomen werd door een werkgever die deel uitmaakt van een simultane Technische bedrijfseenheid (TBE)
- de werknemer in dienst genomen werd door een werkgever die deel uitmaakt van een historische TBE waarbij in de TBE bij de andere werkgever(s) het aantal werknemers afneemt (omdat bijvoorbeeld één of meerdere werknemers mee werden overgenomen); het gaat met andere woorden over een meertewerkstelling bij de TBE die echter kleiner is dan het aantal in dienst getreden werknemers bij de werkgever.

De werkgever die 12 opeenvolgende maanden geen werknemers in dienst heeft gehad, moet terug aan de voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor de doelgroepvermindering eerste aanwervingen voor een eerste werknemer.

De werkgever die de 12 maanden voorafgaand aan de indienstname geen 'n' werknemers gelijktijdig in dienst heeft gehad ('n' = 2 t.e.m. 3), kan in aanmerking komen voor de doelgroepvermindering eerste aanwervingen voor een n^{de} werknemer. Binnen een TBE mag het evenmin gaan om een vervanging. De regels betreffende de meertewerkstelling zijn onveranderd.

Komt ook niet in aanmerking voor de vermindering voor een n^{de} werknemer: de werknemer in de simultane TBE waarin reeds n werknemers tewerkgesteld zijn.

Gelegenheidswerknemers in de horeca en flexi-jobbers openen sinds 1 januari 2022 niet meer het recht op een doelgroepvermindering en worden dus niet meer in aanmerking genomen om te bepalen of je al personeel in dienst had of niet.

Meer informatie over de definities van TBE kan je nalezen in de Administratieve instructies van de RSZ > De bijdrageverminderingen > [Eerste aanwervingen](#).

Werknemer

In hoofde van de werknemer worden geen voorwaarden opgelegd.

Omvang steun

Vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen

De werkgever kan vrij kiezen voor welke werknemer hij de korting van de verschillende werknemers gebruikt. De werkgever kan dus eerst kijken voor welke werknemers een andere doelgroepvermindering interessanter is en beslist per kwartaal of en voor wie hij de doelgroepvermindering eerste aanwervingen aanvraagt.

De werkgever kan gedurende twintig kwartalen nadat hij als nieuwe werkgever een eerste, (tweede of derde) werknemer in dienst neemt, de kwartalen van de doelgroepvermindering opnemen.

Kwartaal Voor de volledige tewerkstellingsperiode

1e werknemer € 3.100

Kwartaal 1 tot 5 6 tot 9 10 tot 13

2e werknemer € 1.550 € 1.050 € 450

3e werknemer € 1.050 € 1.050 € 450

Gelegenheidswerknemers in de horeca en flexi-jobbers openen sinds 1 januari 2022 niet meer het recht op een doelgroepvermindering en worden dus niet meer in aanmerking genomen om te bepalen of je al personeel in dienst had of niet.

Het recht op de vermindering wordt nagegaan op het moment dat een werknemer in dienst treedt.

Overgangsbepalingen afschaffing korting vierde tot zesde werknemer

Voor de vierde tot zesde werknemer kan er geen korting meer worden gekregen bij aanwerving vanaf 1 januari 2024. Er is wel een overgangsregeling voor de aanwervingen tot en met 31 december 2023. Alle kortingen opgestart vóór 1 januari 2024, blijven voor de volledige duurtijd van de korting lopen.

Tussenkost in de administratiekosten

Een nieuwe werkgever die aansluit bij een erkend sociaal secretariaat, heeft recht op een tussenkomst in administratiekosten ten belope van € 36,45 voor de kwartalen dat hij een doelgroepvermindering voor een eerste werknemer aanvraagt. Het bedrag van de tussenkomst is een kwartaalbedrag en wordt nooit gepronotiseerd. Elk kwartaal dat de werkgever het voordeel voor een eerste aanwerving geniet, kan ook de tussenkomst genoten worden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over deze maatregel kan je terugvinden op de RSZ-website in de [Administratieve instructies RSZ](#).

Een vraag stellen aan het contactcenter van de RSZ kan per telefoon of door gebruik te maken van [het contactformulier](#).

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

Victor Hortaplein 11

1060 Brussel

België

T 02 511 51 51

contact@rsz.fgov.be

www.socialsecurity.be

Doelgroepvermindering voor oudere werknemers-Vlaanderen

Laatst gewijzigd op 4 jan 2024

Wat houdt de maatregel in

Deze doelgroepvermindering kent een lastenverlaging toe aan werkgevers die oudere werknemers (minimaal 58 jaar) met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen. Ze bestaat uit een korting op de socialezekerheidsbijdragen die de werkgever normaal gezien moeten betalen voor deze werknemers. Voor de omvang van de steun wordt er een onderscheid gemaakt tussen werkende oudere werknemers en oudere niet-werkende werkzoekenden. Enkel werkgevers uit de privésector (niet de socialprofitsector) komen in aanmerking.

De doelgroepvermindering voor oudere niet-werkende werkzoekenden (58+) wordt stopgezet (beslissing van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2023). Als de werknemer in dienst trad vóór 1 juli 2024 dan blijf je de vermindering voor de volledige duurtijd van 8 kwartalen behouden.

Oudere werkende werknemers

De Vlaamse Regering keurde op 14 januari 2022 enkele wijzigingen goed voor de doelgroepvermindering voor oudere werknemers. Informatie over de overgangsmatregelen kan je raadplegen op deze pagina [Overgangsmatregelen doelgroepvermindering oudere werkende werknemers](#).

Wie komt in aanmerking

Werkgever

De werkgever moet gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest en werknemers tewerkstellen die onderworpen zijn aan alle stelsels van de sociale zekerheid (dit zijn de werkgevers die tot de private profitsector behoren, dus niet tot de overheid of de social profit): het gaat enkel om werknemers uit categorie 1 van de structurele vermindering. Onder deze categorie vallen:

- werkgevers in de private commerciële sector
- werkgevers die ressorten onder PC 318 (diensten voor gezins- en bejaardenhulp)
- werkgevers die ressorteren onder PC 330.03 (tandprothese).

Ook uitzendbureaus kunnen gebruik maken van deze maatregel voor hun uitzendkrachten.

Werknemer

De zittende of werkende werknemer moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- minimaal 61 jaar in 2024. Aan deze voorwaarde moet worden voldaan op de laatste dag van het kwartaal waarin de werkgever de vermindering wil toepassen;
- tewerkgesteld worden in een vestiging van de onderneming van de werkgever die in het Vlaams Gewest ligt;
- het referentekwartaalloon van de oudere werknemer mag niet hoger zijn dan € 13.945. Hierop gelden volgende uitzonderingen:
 - voor kwartaal 4 van elk jaar mag het referentekwartaalloon niet hoger zijn dan € 18.545;
 - voor uitzendkrachten bedraagt het loonplafond voor kwartaal 1 van elk jaar € 18.545;
- werkelijke arbeidsprestaties leveren tenzij hun arbeidsovereenkomst geschorst is (bijvoorbeeld wegens ziekte of verlof).

Omvang steun

Leeftijd op de laatste dag van het kwartaal Bedrag per kwartaal

Longer dan 62 jaar € 600

Vanaf 62 jaar € 1.500

De doelgroepvermindering geldt zolang de oudere werknemer in dienst is.

Als een werknemer minder dan 80% van een normale voltijdse prestatie werkt in een bepaald kwartaal (bijv. wanneer hij maar 1 maand gewerkt heeft in dat kwartaal) wordt het bedrag van de vermindering aangepast).

Aanvraagprocedure

De werkgever moet de gevraagde vermindering met de gepaste code aanduiden op de tewerkstellingslijn in de DmfA-aangifte (verminderingcode: 6320).

Cumulaties

Deze doelgroepvermindering kan gecombineerd worden met:

- Individueel maatwerk voor werknemers;
- de structurele vermindering (samen kan dit nooit méér bedragen dan de socialezekerheidsbijdrage die je zou moeten betalen).

Deze vermindering kan niet worden gecombineerd met de doelgroepvermindering voor eerste werknemers.

Oudere niet-werkende werkzoekenden

Wie komt in aanmerking

Werkgever

De werkgever moet gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest en werknemers tewerkstellen die onderworpen zijn aan alle stelsels van de sociale zekerheid (dit zijn de werkgevers die tot de private profitsector behoren, dus niet tot de overheid of de social profit): het gaat enkel om werknemers uit categorie 1 van de structurele vermindering. Onder deze categorie vallen:

- werkgevers in de private commerciële sector
- werkgevers die ressorten onder PC 318 (diensten voor gezins- en bejaardenhulp)
- werkgevers die ressorteren onder PC 330.03 (tandprothese).

Ook uitzendbureaus kunnen gebruik maken van deze maatregel voor hun uitzendkrachten.

Werknemer

De nieuwe werknemer moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- minimaal 58 jaar of ouder op de laatste dag van het kwartaal waarvoor je de doelgroepvermindering aanvraagt;
- tewerkgesteld worden in een vestiging van de onderneming van de werkgever die in het Vlaams Gewest ligt;
- werkelijke arbeidsprestaties leveren tenzij hun arbeidsovereenkomst geschorst is (bijvoorbeeld wegens ziekte of verlof).
- het referentekwartaalloon van de oudere werknemer mag niet hoger zijn dan € 13.945. Hierop gelden volgende uitzonderingen:
 - voor kwartaal 4 van elk jaar mag het referentekwartaalloon niet hoger zijn dan € 18.545;
 - voor uitzendkrachten bedraagt het loonplafond voor kwartaal 1 van elk jaar € 18.545;
- was voor indienstreding minstens 1 werkdag ingeschreven als niet-werkende werkzoekende bij de VDAB. Een niet-werkende werkzoekende is dus een werkzoekende die geregistreerd is bij VDAB als werkzoekende voor tenminste 1

dag. Hij hoeft niet uitkeringsgerechtigd te zijn;

- in de 4 kwartalen voor zijn aanwerving niet mag tewerkgesteld zijn geweest bij dezelfde werkgever.

Omvang steun

Leeftijd op de laatste dag van het kwartaal Gedurende 8 kwartalen*

58 jaar tot wettelijke pensioenleeftijd	volledige vrijstelling van de socialezekerheidsbijdragen
---	--

*Na de periode van 8 kwartalen of van zodra de werknemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, kan de werkgever de doelgroepvermindering voor "werkende oudere werknemers" vragen.

De doelgroepvermindering geldt zolang de oudere werknemer in dienst is.

Als een werknemer minder dan 80% van een normale voltijdse prestatie werkt in een bepaald kwartaal (bijv. wanneer hij maar 1 maand gewerkt heeft in dat kwartaal) wordt het bedrag van de vermindering aangepast).

Aanvraagprocedure

De werkgever moet de gevraagde vermindering met de gepaste code aanvragen op de tewerkstellingslijn in de DmfA - aangifte (verminderingcode: 6321).

Cumulaties

Deze doelgroepvermindering kan gecombineerd worden met:

- Individueel maatwerk voor werknemers;
- de structurele vermindering (samen kan dit nooit méér bedragen dan de socialezekerheidsbijdrage die je zou moeten betalen).

Combinatie is niet mogelijk met:

- de doelgroepvermindering voor eerste werknemers;
- een pensioen

Overgangsregeling vanaf 1 juli 2024

De doelgroepvermindering voor oudere niet-werkende werkzoekenden (58+) wordt stopgezet (beslissing van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2023). Als de werknemer in dienst trad vóór 1 juli 2024 dan blijf je de vermindering voor de volledige duurtijd van 8 kwartalen behouden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Voor meer informatie kan je terecht bij het Departement WSE en de website www.vlaanderen.be/doelgroepverminderingen.

Meer technische informatie over deze maatregel kan je terugvinden op de RSZ-website in de "[Administratieve instructies RSZ](#)".

Departement Werk en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

Doelgroepverminderingen

Koning Albert II laan 35 bus 20
1030 Brussel
België

T 02 553 08 61

doelgroepkortingen@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/doelgroepverminderingen

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

Victor Hortaplein 11
1060 Brussel
België

T 02 511 51 51

www.socialsecurity.be

Belastingvrijstelling voor bijkomend personeel met een laag loon

Laatst gewijzigd op 29 feb 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen met minder dan 11 werknemers, kunnen een belastingvrijstelling verkrijgen van € 3.720 (basisbedrag) per in België bijkomende tewerkstelling van personeel met een laag loon ([Art.67ter](#) in het WIB 92).

De vrijstelling is definitief als de aangroei van het gemiddelde personeelsbestand in het betrokken jaar ook in het daaropvolgende jaar behouden blijft.

Dit fiscaal voordeel werd in de vennootschapsbelasting afgeschaft vanaf het aanslagjaar 2021 (voor boekjaren die ten vroegste aanvangen op 1 januari 2020).

Wie komt in aanmerking

Deze vrijstelling is vanaf 1 januari 2020 nog enkel van toepassing op de winsten en baten van zelfstandige ondernemers en vrije beroepen met minder dan elf werknemers.

Wat komt in aanmerking

De maatregel richt zich tot de aanwerving van werknemers van wie het gemiddeld bruto dag- of uurloon niet hoger is dan € 90,32 per dag of € 11,88 per uur.

De berekening van dit gemiddelde gebeurt per kwartaal, waarbij het verkregen brutoloon van dat kwartaal gedeeld wordt door het aantal gepresteerde arbeidsdagen of arbeidsuren in datzelfde kwartaal.

Omvang steun

Ondernemingen kunnen een belastingvrijstelling verkrijgen van € 3.720 per in België bijkomende tewerkgestelde personeelseenheid met een laag loon, in het jaar van aanwerving.

Door indexering bedraagt deze vermindering € 7.250 (aanslagjaar 2025).

Deze maatregel geldt vanaf 1 januari 2020 nog enkel in de persoonsbelasting en de belasting van niet-inwoners.

De personeelsaangroei wordt berekend door het gemiddelde personeelsbestand van het betrokken jaar te vergelijken met dat van het vorige.

Indien het gemiddeld personeelsbestand tijdens het jaar volgend op de vrijstelling is verminderd ten opzichte van het jaar van de vrijstelling, wordt het totaalbedrag van de voordien vrijgestelde winsten of baten verminderd met € 7.250 per afgevoelde personeelseenheid.

Aanvraagprocedure

Om te kunnen genieten van deze vrijstelling moet de onderneming bij de aangifte van de inkomstenbelastingen bewijzen dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je ook vinden in de [Commentaar van art. 67ter](#), WIB 92 op Fisconetplus. Hier vind je de commentaar op de wetgeving en eventuele circulaire's en rechtspraak.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 18 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

Een kleine vennootschap moet 10% van de bedrijfsvoorheffing die ze inhoudt op bezoldigingen die ze vanaf 1 augustus 2015 betaalt of toekent aan haar werknemers niet langer doorstorten aan de fiscus. Dit percentage wordt verhoogd tot 20% voor microvennootschappen. Ook natuurlijke personen die voldoen aan deze definitie komen in aanmerking.

Deze maatregel geldt enkel voor werkgevers die sinds ten hoogste 48 maanden zijn ingeschreven in de KBO (Kruispuntbank van Ondernemingen).

Wie komt in aanmerking

Deze maatregel richt zich tot de werkgevers die voldoen aan volgende drie voorwaarden:

- onder het toepassingsgebied vallen van de wet van 5/12/68 betreffende de cao's en de PC;
- voldoen aan de definitie van kleine vennootschap of microvennootschap (zie verder), of een natuurlijk persoon die aan dezelfde voorwaarden voldoet;
- maximaal 48 maanden ingeschreven zijn in de KBO. Deze termijn van 48 maanden vangt aan op de eerste dag van de maand volgend op die inschrijving.

Wanneer de werkgever een werkzaamheid voortzet die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, vangt de termijn van 48 maanden aan op de eerste dag van de maand volgend op de eerste inschrijving in de KBO door die natuurlijke of rechtspersoon. Deze informatie wordt verduidelijkt in de [FAQ - Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing - Startende ondernemingen](#) op MyMinFin.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

De werkgever moet een zelfstandige zijn of een kleine vennootschap die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Een microvennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) is ook een mogelijkheid. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaromzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Opgelet! Deze definities zijn van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de [VLAIO-pagina Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde

(gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die zijn activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Omvang steun

De vrijstelling bedraagt 10% van de bedrijfsvoorheffing als de onderneming voldoet aan de definitie van kleine vennootschap.

De vrijstelling bedraagt 20% van de bedrijfsvoorheffing als de onderneming voldoet aan de definitie van microvennootschap.

Deze maatregel geldt voor de lonen die vanaf 1 augustus 2015 worden uitbetaald. Er is geen terugwerkende kracht van toepassing op de vóór deze datum betaalde bezoldigingen.

Een werkgever kan de vrijstelling slechts toepassen gedurende de opstarttermijn van 48 maanden. Deze termijn van 48 maanden vangt aan op de eerste dag van de maand volgend op de eerste inschrijving van de werkgever in de KBO.

De berekening van de vrijstelling gebeurt per werknemer d.w.z. dat de vrijstelling enkel kan toegepast worden op de bedrijfsvoorheffing die ingehouden is op de bezoldigingen van de betrokken werknemer.

Aanvraagprocedure

Er moeten twee aangiftes in de bedrijfsvoorheffing worden opgesteld:

1ste aangifte

In de eerste aangifte komt in het vak 'Belastbare inkomsten' het bruto belastbaar inkomen en in het vak 'Verschuldigde BV' de ingehouden bedrijfsvoorheffing.

2de aangifte

In de tweede aangifte komt in het vak 'Belastbare inkomsten' eveneens het bruto belastbaar inkomen.

In het vak 'Verschuldigde BV' komt een negatief bedrag, afhankelijk van de groep waaronder de werkgever valt, gelijk aan respectievelijk 10% of 20% van de ingehouden bedrijfsvoorheffing. Naargelang de groep waaronder de werkgever valt, verschilt de te gebruiken code in het vak 'aard inkomen'.

De werkgever moet een nominatieve lijst ter beschikking van de administratie houden met daarin, voor elke werknemer:

1. de volledige identiteit;
2. het nationaal nummer;
3. het bedrag van de betaalde of toegekende bruto belastbare bezoldigingen;
4. het bedrag van de op die bezoldigingen ingehouden bedrijfsvoorheffing en een gedetailleerde berekening van die bedrijfsvoorheffing.

Tevens moet de werkgever het bewijs ter beschikking van de administratie houden dat hij voldoet aan de voorwaarden, afhankelijk van de vrijstelling die hij gevraagd heeft, van respectievelijk een startende kleine vennootschap of een startende microvennootschap.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Bijkomende informatie over deze maatregel kan je terugvinden op de [website van FOD Financiën](#) (zie ondernemingen > personeel en loon > bedrijfsvoorheffing > vrijstellingen > startende ondernemingen) en de [FAQ - Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing - Startende ondernemingen](#) op MyMinFin.

Zie ook [Commentaar van art.275¹⁰, WIB](#).

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bedrijfsvoorheffing/vri...

Investeringsaftrek

Laatst gewijzigd op 31 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding van haar activiteiten een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden een investeringsaftrek verkrijgen. Dit is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk, mag aftrekken van de belastbare winst. Het percentage past men éénmalig toe op de aanschaffings- of beleggingswaarde van de goederen. In enkele gevallen mag men de aftrek spreiden over de afschrijvingsperiode van de investeringen. Vooral de verhoogde aftrekken zijn belangrijk.

Indien de winst onvoldoende is, mag de investeringsaftrek onder bepaalde voorwaarden worden overgedragen op de winsten van een volgend belastbaar tijdperk.

1. Alle percentages worden jaarlijks bekend gemaakt door een bericht in het Belgisch Staatsblad (BS). Het bericht voor investeringen in 2024 (aanslagjaar 2025) werd nog niet gepubliceerd. We houden je op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

2. Ondertussen kan je het [Wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen \(Parlementair Document 55K3865\)](#) raadplegen met de hervorming van de investeringsaftrek. Deze nieuwe regeling zal van toepassing zijn op vaste activa die vanaf 1 januari 2025 worden verkregen of tot stand gebracht. Er zal worden gewerkt met drie categorieën van investeringsaftrekken met vaste percentages:

A. Basisaftrek: van 10% voor zelfstandigen en kleine vennootschappen. Dit wordt verdubbeld tot 20% voor 'digitale vaste activa' (software en apparatuur ter ondersteuning van digitale betalings- en facturatiesystemen, digitale boekhoudsystemen, digitale CRM-systemen, digitale e-commerce platformsystemen en digitale systemen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie);

B. Verhoogde thematische aftrek: van 40% (zelfstandigen en kleine vennootschappen) en 30% (andere vennootschappen). Hiervoor zullen 4 lijsten met investeringen worden opgemaakt: 1. investeringen in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie, 2. investeringen in koolstofemissievrij vervoer, 3. milieuvriendelijke investeringen, 4. ondersteunende digitale investeringen (nl. investeringen die verwant zijn aan de drie voormelde investeringscategorieën).

C. Technologieaftrek: van 13,5% voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke investeringen voor O&O. Dit wordt verhoogd tot 20,5% voor de gespreide investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen voor O&O.

Zodra hierover nieuwe informatie beschikbaar is brengen we je op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Wie komt in aanmerking

De investeringsaftrek kan, afhankelijk van de categorie, genoten worden door eenmanszaken, kleine en grote vennootschappen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit. Ook de beoefenaars van vrije beroepen komen in aanmerking.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Een **kleine vennootschap** is een vennootschap die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer wordt overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie.](#)

Wat komt in aanmerking

In de algemene regel moet het gaan om materiële of immateriële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht. Deze activa moeten in België uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en ze moeten ten minste over drie jaar afschrijfbaar zijn. 'Leasing' komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn uitgesloten van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte vaste activa;
- vaste activa die niet afschrijfbaar zijn of worden afgeschreven over een termijn van minder dan 3 belastbare tijdperken;
- activa die geen rechtstreeks verband houden met de bestaande of geplande economische werkzaamheid;
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- bij de aankooprijks komende kosten en onrechtstreekse productiekosten wanneer die kosten niet samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben worden afgeschreven
- de personenwagens (met max. 8 zitplaatsen + plaats bestuurder) en de wagens voor dubbel gebruik. Op deze uitsluiting gelden volgende 2 uitzonderingen:
 - voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;
 - voertuigen die in erkende autorijsscholen uitsluitend worden gebruikt voor praktisch onderricht en daartoe speciaal zijn uitgerust;
 - ook de lichte vrachtauto's worden niet uitgesloten tenzij het voertuig niet voldoet aan de voorwaarde om als lichte vrachtwagen te kwalificeren volgens art 4, § 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.
- activa waarvan het recht van gebruik op een andere wijze dan leasing, erfpacht, ... (bvb. via een huurovereenkomst) aan een derde wordt verleend. Een uitzondering wordt echter gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit (zie financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting > Belastingvoordelen > Investeringsaftrek > [Welke investeringen zijn uitgesloten van de aftrek.](#))

Gewone en gespreide investeringaftrek

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024) Gewone investeringen Gespreide aftrek**

Natuurlijke personen	8% / 8%	12,5% / 17,5%
Kleine vennootschappen	8% / 8%	/
Andere vennootschappen	/	/

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**De gespreide aftrek voor investeringen (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen kan

enkel worden toegepast door natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden met het betreffende aanslagjaar).

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Indien die aftrek echter werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

Digitale investeringen

Investeringspercentages in 2024 (aj. 2025)* / 2023 (aj. 2024)**

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%
Andere vennootschappen	/

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

** Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen.

Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Meer in detail gaat het over:

- Digitale vaste activa die dienen voor de integratie en exploitatie van digitale betalings- en facturatiesystemen:
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- Investeringspercentages in systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
 - investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssysteem van ICT;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken.
- Aanvullende investeringen nuttig bij de uitvoering van de investeringen in digitale betalings- en facturatiesystemen of in systemen die dienen voor de beveiliging van ICT:
 - de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

In [artikel 49/1, KB/WIB 92](#) wordt verduidelijkt wat de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet vermelden om van deze verhoogde aftrek te kunnen genieten.

Energiebesparende investeringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024**)

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%
Andere vennootschappen	15,5%/ 20,5%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie (zie bijlage). Bovendien moet er een attest bij de belastingaangifte worden toegevoegd.

Dit attest wordt digitaal aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, zie: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-energiebesparende-investeringen-door-ondernemingen.

Facturen moeten, samen met een ondertekende verklaring op erewoord en een automatische gegenereerde samenvatting van de dossiergegevens, verstuurd worden naar:

Vlaamse Overheid

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

Koning Albert II-laan 20, bus 17

1000 Brussel

T 02 553 46 00

E-mail: investeringsaftrek.veka@vlaanderen.be

Website: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-energiebesparende-investeringen-door-ondernemingen

Beveiligingsinvesteringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024**)

Natuurlijke personen	22,5%/ 27,5%
Kleine vennootschappen	22,5%/ 27,5%
Andere vennootschappen	/

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 17% tot 27,5%.

Deze aftrek betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen of bedrijfsvoertuigen en is enkel van toepassing voor kleine vennootschappen.

Investerings voor de beveiliging van de beroepslokalen

Volgende investeringen van nieuw materiaal komen in aanmerking:

- anti-ramkraaksystemen;
- toegangscontrolesystemenvertragingselementen op de parking;
- specifiek inbraakwerend glas;
- specifiek inbraakwerende rolluiken;
- beveiligingssystemen voor deuren, ramen, luiken, garagepoorten, lichtkoepels, dakvensters, keldergaten en hekkengepantserde deuren;
- materieel voor de detectie van diefstal;
- goederenkluis met een inbraakvertragend slot;
- kassa's met beschermkap of een anti-graaiakap;
- neutralisatiesysteem van waarden (light-CIT);
- specifiek inbraakwerende afrastering voor bouwervensloten en andere beveiligingssystemen van materieel op een bouwverf;
- alarmsystemen camerasystemen;
- volgsystemen.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Investerings voor de beveiliging van bedrijfsvoertuigen

Bedrijfsvoertuigen worden hierbij gedefinieerd als:

- voertuigen aangewend voor bezoldigd personenvervoer, met name autobussen, autocars en de autovoertuigen die uitsluitend worden aangewend hetzij tot een taxidienst, hetzij tot verhuring met bestuurder;
- voertuigen aangewend voor goederenvervoer, met name trekkers en vrachtwagens, en aanhangwagens en opleggers met een maximum toegelaten massa van minstens 4 ton.

Voor de investeringen in beveiligingen komt het volgende in aanmerking:

- immobilisatiesystemen die het starten van het bedrijfsvoertuig beletten;
- alarmsystemen die de inbraak of gewelddoefening in het bedrijfsvoertuig detecteren;
- alarmsystemen die door de chauffeur van het bedrijfsvoertuig kunnen worden ingeschakeld bij het opmerken van een poging tot inbraak of geweldpleging;
- nadiefstalsystemen die erop gericht zijn te verhinderen dat een gestolen voertuig verdwijnt of die een gestolen bedrijfsvoertuig kunnen positioneren en volgen;
- sloten en andere beveiligingssystemen die de toegang tot het bedrijfsvoertuig verhinderen of vertragen.

De alarmsystemen moeten geplaatst worden door een erkende beveiligingsonderneming. Deze onderneming moet een factuur uitreiken die aan een aantal voorwaarden voldoet. Zo moet de installateur op de factuur verklaren dat het geïnstalleerd materieel gecertificeerd is volgens het kwaliteitslabel INCERT of volgens een gelijkaardige kwaliteitsnorm. Daarnaast moet hij verklaren dat het geplaatst materieel het stelen van het bedrijfsvoertuig beoogt te verhinderen of te vertragen of dat het geplaatst materieel een slot of een ander beveiligingssysteem is die op het bedrijfsvoertuig wordt geplaatst.

Belastingaangifte

De uitgaven moeten opgenomen worden in de belastingaangifte. Volgende documenten moeten ter beschikking worden gehouden voor de FOD financiën:

- Facturen van de investering;
- Betalingsbewijzen van deze facturen;
- Verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- Voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale;
- Voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven via het online aangiftesysteem www.aangiftcamera.be.

Investerings in O&O

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)** investeringen in O&O gespreide aftrek***

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%	23,5% / 27,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%	23,5% / 27,5%
Andere vennootschappen>	15,5%/ 20,5%	23,5% / 27,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu zoveel mogelijk proberen te beperken. Deze aftrek kan worden gespreid over de afschrijvingsperiode van deze activa. De voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers is hier niet van toepassing.

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid
Departement Omgeving
Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
T 0492 22 58 11
E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be
Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

***Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen) is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)**)

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%
Andere vennootschappen	15,5%/ 20,5%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien. Deze verwerving moet worden gestaafd door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Vergroening vrachtwagens en tankinfrastructuur

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)** vrachtwagens en tankinfrastructuur

Natuurlijke personen	31,5%/ 42%
Kleine vennootschappen	31,5%/ 42%
Andere vennootschappen	31,5%/ 42%

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in koolstofemissievrije vrachtwagens en tankinfrastructuur voor blauwe, groene of turquoise waterstof en elektrische laadinfrastructuur met betrekking tot koolstofemissievrije vrachtwagens.

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen. Het basispercentage bedraagt 5,5% waardoor deze aftrek voor investeringen 31,5% bedraagt: het basispercentage van 5,5% wordt verhoogd met 10% en vervolgens met 16% tot 31,5%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van deze verhoogde aftrek in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% en vervolgens met 21,5% tot 42%. Voor investeringen verkregen of tot stand gebracht tijdens het belastbaar tijdperk dat aan aanslagjaar 2024 verbonden zijn geldt vanaf 1 januari 2024 een investeringsaftrek van 36,5%.

Deze aftrek wordt in de komende jaren berekend met volgende formule: basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrek + 10% + (16% (in 2024), 10,5% (in 2025) en 5% (in 2026).

Voorwaarden

Het bedrag van de aftrek wordt beperkt tot € 60 miljoen per belastingplichtige.

Er wordt geen investeringsaftrek verleend wanneer de winst of baten worden bepaald volgens forfaitaire grondslagen van aanslagen waarin de afschrijvingen forfaitair zijn opgenomen (is van toepassing op bepaalde belastingplichtigen uit de landbouw- en tuinbouwsector).

Wanneer de afschrijvingen gedeeltelijk forfaitair in die grondslagen zijn opgenomen en gedeeltelijk individueel worden vastgesteld, moet de investeringsaftrek worden toegestaan voor de vaste activa waarvan de afschrijvingen individueel aftrekbaar zijn.

Bovendien kan de belastingplichtige deze investeringsaftrek toepassen op voorwaarde dat:

- hij geen achterstallige schulden heeft bij de RSZ;
- hij op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht, niet kon worden aangemerkt als een onderneming in moeilijkheden;
- hij geen bevel tot terugvordering heeft uitstaan ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard;

Indien de aftrek (al dan niet gespreid) hoger is dan de winst of baten van het belastbare tijdperk, wordt het verschil (desgevallend beperkt) overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Cumulatie

Er kan voor deze vaste activa geen gewestelijke steun worden aangevraagd, tenzij de gewestelijke steunregeling waarborgt dat de cumulatie van federale en gewestelijke steun niet de maximale drempel en steunintensiteit opgelegd vanuit Europa overschrijdt.

Deze drempelwaarde ligt vast in artikel 36 van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014. De steunintensiteit ligt vast in artikel 4, lid 1, s), van dezelfde Verordening.

Deze investeringsaftrek kan ook niet worden gecumuleerd met 'Verhoogde kostenaftrek ondernemingen voor laadstations' (zie maatregel [Laadpalen: fiscale voordelen](#))

Meer informatie

Meer informatie kan je raadplegen in de [Circulaire over fiscale vergroening van de mobiliteit](#) van FOD Financiën.

Bevordering van herbruikbare verpakkingen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	3% / 3%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

Deze investeringsaftrek van 3% kan worden toegepast op investeringen in materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van het productieproces van herbruikbare verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten, zoals vermeld in boek III "Milieutaksen" van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Deze aftrek is eveneens van toepassing op de materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van de terugname in de verkooppunten, de tussentijdse stockage, de verzending naar de afvuller of een distributiecentrale met het oog op de verdere sortering en reiniging en de sortering en reiniging met het oog op de terugzending naar de respectievelijke afvullers van de hogervermelde herbruikbare verpakkingen.

Om recht te hebben op de investeringsaftrek voor investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen, moeten de investeringen voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in [artikel 49bis, KB/WIB 92](#).

Onder productieproces wordt verstaan: het geheel van verrichtingen dat uitsluitend dient om een productiesysteem te installeren, te vervangen, te verbeteren of in stand te houden (zie [artikel 49bis, §1, KB/WIB 92](#)).

Rookafzuig- of verluchtingssystemen

Investeringspercentage in 2024 (aj. 2025)* / 2023 (aj. 2024)**

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%
Andere vennootschappen	15,5% / 20,5%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 20,5%.

Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

Zeeschepen

Investeringspercentage in 2024 (aj. 2025)* / 2023 (aj. 2024)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	30% / 30%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

De investeringsaftrek voor investeringen in zeeschepen die in nieuwe staat zijn verkregen of tweedehandse zeeschepen die voor het eerst in het bezit van een Belgische belastingplichtige komen, is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

Toepassing investeringsaftrek

De investeringsaftrek is voor ieder aanslagjaar in principe van toepassing met betrekking tot de vaste activa die tijdens het jaar of boekjaar dat aan dat aanslagjaar is verbonden zijn verkregen of tot stand gebracht, d.w.z. die tijdens dat jaar of boekjaar afschrijfbaar worden (61/84 tot 89). Wat de in 68/10 bedoelde vaste activa betreft (de leasinggoederen) moet de investeringsaftrek worden verleend voor het jaar of boekjaar waarin de gebruiksrechten zijn overgedragen. (Zie Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 ([ComIB nummer 68/17](#))).

Overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk

De investeringsaftrek wordt toegepast op de winst of de baten van het belastbare tijdperk waarin deze investering werd verkregen of tot stand gebracht.

De aftrek is van toepassing:

- vóór de aanrekening van de verliezen uit andere beroepswerkzaamheden als men onderworpen is aan de personenbelasting;
- op de allerlaatste plaats, dus na elke andere aftrek, als men onderworpen is aan de vennootschapsbelasting.

Als er in een belastbaar tijdperk onvoldoende winst of baten zijn, wordt de aftrek zonder enige tijdsbeperking naar de volgende belastbare tijdperken overgedragen.

Voor kleine vennootschappen die de gewone tijdelijke aftrek van 25% toepassen, is de overdracht van de aftrek die niet kan worden toegepast bij gebrek aan voldoende winst of baten, in principe beperkt tot het volgende belastbare tijdperk in de vennootschapsbelasting.

Hiervan kan in de vennootschapsbelasting worden afgeweken voor de investeringsaftrek voor 'verkregen of tot stand gebrachte vaste activa van 1 januari 2019 tot 31 december 2021'. De overdracht hiervan is uitzonderlijk mogelijk naar de twee volgende belastbare tijdperken volgend op dat waarin de betrokken vaste activa werden verkregen of tot stand gebracht.

De aftrek van de overgedragen vrijstelling op de winst of baten van elk van de volgende belastbare tijdperken wordt beperkt tot € 1.160.890/€ 1.208.010 per belastbaar tijdperk of, wanneer het totale bedrag van de overgedragen vrijstelling op het einde van het vorige belastbare tijdperk € 4.643.550/€ 4.832.030 overtreft, tot 25 % van dat totale bedrag (aanslagjaar 2024, inkomstenjaar 2023/aanslagjaar 2025, inkomstenjaar 2024).

Aanvraagprocedure

Natuurlijke personen moeten een ingevuld, gedateerd en ondertekend formulier 276U (beschikbaar op de [website van FOD Financiën](#)) bij hun aangifte in de personenbelasting voegen of het ter beschikking houden van de administratie.

Vennootschappen moeten het vak 275U in [Biztax](#) invullen als zij hun aangifte in de vennootschapsbelasting indienen.

Daarnaast moet er per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie worden gehouden die voor elk activum de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming
- de juiste benaming
- de aanschaffings- of beleggingswaarde
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur

In voorkomend geval moeten ook de volgende documenten ter beschikking gehouden worden:

- de vereiste afschriften en bewijzen voor de octrooien;
- het vereiste attest voor de energiebesparende investeringen;
- de verschillende vereiste documenten (aanvraag tot erkenning, rechtvaardigende nota, attest van de bevoegde Gewestregering, enz.) voor de milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Vrijstelling van belastingvermeerdering voor startende ondernemingen (bij onvoldoende voorafbetalingen)

Laatst gewijzigd op 31 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Als je voor de eerste maal een zelfstandige activiteit begint in hoofdberoep, ben je voor drie jaar vrijgesteld van voorafbetalingen. De fiscus past dan gedurende drie jaar geen belastingvermeerdering toe. Ook nieuw opgerichte vennootschappen zijn gedurende de eerste drie boekjaren vanaf hun oprichting geen belastingvermeerdering verschuldigd.

De voorafbetalingen zijn gebaseerd op de vermoedelijke winsten van het lopende jaar. Indien dit niet gebeurt, worden belastingvermeerderingen aangerekend. De stortingen zouden de belastingen van het lopende belastbare tijdperk ongeveer moeten dekken.

Wie komt in aanmerking

Je moet een zelfstandige zijn of een onderneming die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van kleine vennootschap, opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de [VLAIO-pagina Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Aanvraagprocedure

Om deze vrijstelling te kunnen toepassen moet je het bewijs leveren dat het gaat om een eerste vestiging als zelfstandige in hoofdberoep.

Dit bewijs kan in de praktijk het best worden geleverd door een attest waaruit blijkt sedert welke datum je voor het eerst bent aangesloten als zelfstandige in hoofdberoep. Dit kan worden bezorgd door jouw sociaal verzekeringsfonds of het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ).

In bepaalde gevallen geldt echter een andere datum. Alle informatie kan je terugvinden op de [Fisconetplusdatabank > Commentaar van art. 157, WIB 92 > 4. Gevallen waarin geen vermeerdering verschuldigd is > b\) Vrijstelling voor beginnende](#)

[zelfstandigen](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/voorafbetalingen

Bijlage: Investeringsaftrek energiebesparende investeringen

Laatste revisiedatum: 10 ma 2023

Toelichting

De investeringen die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek dienen gericht te zijn naar een rationeler gebruik van energie in de industrie, en in het bijzonder naar een verbetering van industriële processen louter uit energetische overwegingen. Voor de toepassing van deze bijlage betekenen de termen:

- “bestaande” gebouwen of broeikassen: de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen in categorie 1 of 4 zijn gedaan, de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden;
- “bestaande” of “in gebruik zijnde” apparatuur, processen, systemen, enz: de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de in de categorie 2, 3, 5, 6, 8 of 9 vermelde investeringen zijn gedaan, de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

Zo zijn categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 en 9a enkel van toepassing op bestaande of in gebruik zijnde gebouwen, broeikassen, apparaten, processen, leidingen... Categorieën 7, 10, 11 en 12 zijn van toepassing op nieuwe installaties, maar het betreft hier meestal enkel de investeringen in procesapparatuur en de technische installaties.

De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen zullen niet in aanmerking worden genomen.

Groep 1: Beperking van de energieverliezen

Categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen

Voor zover ze niet door een wettelijke bepaling zijn opgelegd en mits materialen worden gebruikt waarvan de warmtegeleidings-coëfficiënt volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen de volgende investeringen in aanmerking:

- isoleren van buitenmuren, buitendeuren en -poorten, van schuine of platte daken, van vloeren en muren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en een niet-verwarmd vertrek of van vloeren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en de buitenlucht zodanig dat de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) van de wand kleiner is dan of gelijk is aan 0,5 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanbrengen van de nodige bescherming of van een bekleding om het isolatiemateriaal tegen het binnendringen van stof, lucht of waterdamp te beschermen, materiaal en loonkosten voor afwerking en versiering niet inbegrepen;
- vervangen van enkel vensterglas door dubbel of driedubbel vensterglas waarvan de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) kleiner is dan of gelijk is aan 3,2 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanpassen van de ramen of het vervangen ervan door houten of kunststoframen of door metalen ramen met thermische onderbreking;
- plaatsen van wegneembare schermen in broeikassen die een scheiding vormen tussen kweekruimte en dak.

Categorie 2: beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken

Investerings waarbij isolatiemateriaal is gebruikt waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt, volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen in aanmerking in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond vóór de investering.

Categorie 3: beperking van het energieverlies in bestaande ovens

Enkel de volgende investeringen komen in aanmerking:

- het bijkomend isoleren van de ovens;
- het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding van de ovens, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies.

Categorie 4: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- aanbrengen van tochtsluizen, tochtgordijnen of automatisch sluitende deuren en poorten tussen de binnen- en buitenkant van het verwarmd gebouw of tussen een verwarmd en een niet-verwarmd gedeelte van het gebouw;
- aanbrengen van automatisch sluitende deuren tussen koel- of diepvrieskamers en de rest van het gebouw.

Groep 2: Terugwinnen van energie

Categorie 5: terugwinnen van afvalwarmte

De volgende investeringen, met uitzondering van het materieel en de uitrustingen die bestemd zijn voor warmte-krachtkoppeling, komen in aanmerking wanneer zij het in een bestaand systeem mogelijk maken afvalwarmte te recupereren:

- plaatsen van recuperatietoestellen op thermische afvalstromen of uitstoten;
- plaatsen van warmteopvangapparatuur nodig om afvalwarmte terug te winnen, productie-toestellen die de teruggewonnen warmte gebruiken niet inbegrepen;
- plaatsen van geïsoleerde leidingen en circulatiepompen voor het transport van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van geïsoleerde opslagvaten die uitsluitend dienen voor het tijdelijk opslaan van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van apparatuur voor het opvangen en naverdampen van stoomcondensaat, evenals de installatie van spuikransen voor de afluut van condensaat;
- plaatsen van warmtepompen;
- verlenging van continu-ovens voor een verdere recuperatie van de in de rookgassen aanwezige warmte, bij gelijkblijvende productiecapaciteit.

Categorie 6: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluïda onder druk gebracht voor transport

In aanmerking komen, de investeringen om bestaande installaties en systemen voor het aanwenden van die expansie-energie aan te passen door het plaatsen van:

- Tegendrukturbines;
- Expansieturbines;
- generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin de opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie.

Groep 3: Verbetering van het energetisch rendement

Categorie 7: Warmte-krachtkoppelingapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking, mits de gemiddelde rendementen van kracht η_k en warmte η_w , gelijktijdig voldoen aan:

$$\eta_k + \text{Error!} \eta_w \geq 50\% \text{ en } \text{Error!} \geq 25\% \text{ en } \text{Error!} \geq 25\%$$

- η_k is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis geproduceerde mechanische of elektrische energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.

- η_w is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis gebruikte warmte-energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.
- installatie van krachtwerktuigen (gasturbines, diesel- en gasmotoren evenals stoomketels gecombineerd met tegendrukstoomturbines of aftapcondensatieturbines) waarin thermische energie wordt omgezet in mechanische energie;
- installatie van generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie;
- installatie van warmtewisselaars of recuperatieketels (met inbegrip van branders voor verhoging van de stoomproductie) die met uitlaatgassen werken;
- installatie van warmtewisselaars voor het terugwinnen van de warmte van krachtwerktuigen;
- investeringen voor:
 - het opslaan van brandstof binnen de inrichting;
 - het transport van brandstoffen, verbrandingslucht, uitlaatgassen, koelwater, koellucht of ketelvoedingswater binnen de inrichting;
- installatie van:
 - geluidsisolatie;
 - rookgasreinigingsapparatuur;
 - apparatuur ter behandeling van ketelvoedingswater;
 - elektrische en elektronische apparatuur voor aansluiting op het interne elektriciteitsnet.

De productie-, vervoer- en distributiesector van elektriciteit is uitgesloten van verhoogde investeringsaftrek voor categorie 7.

Categorie 8: verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen, uitsluitend uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen in nieuwe verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtings-apparatuur ter vervanging van bestaande apparatuur.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Categorie 9: industriële productieprocessen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande installaties;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen die een wijziging van bestaande industriële processen of hun vervanging door nieuwe processen beogen.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Groep 4: Energetische valorisatie van biomassa en afvalstoffen

Categorie 10: productie en gebruik van energie door chemische, thermochemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in:

- uitrusting uitsluitend voor het bewerken, opslaan en transporteren van de in- en uitgaande stoffen;
- reactoren gebruikt voor de chemische, thermochemische of biochemische omzetting van de biomassa en de afvalstoffen met inbegrip van verbrandingsapparaten en aangepaste branders of vuurhaarden;

- recuperatiestookketels aangesloten op verbrandingsapparaten; ketels of het verbouwen ervan en krachtwerktuigen om de verkregen brandstof te gebruiken;
- warmtewisselaars;
- meet-, tel- en regelapparatuur;
- schoorstenen en apparatuur om rookgas en gasvormige of vloeibare effluenten te reinigen.

Groep 5: Gebruik van hernieuwbare energieën

Categorie 11: energieproductie op basis van hernieuwbare energieën

In aanmerking komen, de nodige apparatuur voor de productie van mechanische, thermische of elektrische energie door aanwending of door omzetting van de hernieuwbare energieën.

De investeringen in de nodige apparatuur voor de energieproductie door omzetting van biomassa komen niet in aanmerking in het kader van deze categorie. Deze vallen onder categorie 10.

De investeringen in de vervanging van apparatuur voor energieproductie door aanwending of door omzetting van hernieuwbare energie vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

Groep 6: Vervoer

Categorie 12: vervoer via spoor- of waterweg

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in nieuwe los- en laadinrichtingen voor vervoer via spoor- of waterweg of in nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen slechts in aanmerking in verhouding tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen. De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.